
SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Dnr: SBN-2018-00097 Upprättad: 2023-03-06

Planprogram för Södertuna

Inom Järna kommun del i Södertälje kommun

Olga Hanelis, Planarkitekt, Planenheten

Tel: 08-523 07173, e-post: olga.hanelis@sodertalje.se

Innehållsförteckning

Tidigare beslut i ärendet.....	2
Hur samrådet bedrivits	2
Inkomna yttranden med kommentarer.....	2
Övergripande sammanfattning av inkomna synpunkter	3
Inkomna synpunkter	4
Statliga verk, regionala instanser och övriga remissinstanser	4
Länsstyrelsen	4
Trafikverket.....	10
Lantmäteriet.....	12
Postnord	12
Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF)	12
Kommunala nämnder, förvaltningar och bolag.....	13
Järna kommunalnämnd	13
Kultur- och fritidsnämnden	13
Miljönämnden.....	15
Omsorgsnämnden.....	19
Äldreomsorgsnämnden	19
Telge Återvinning.....	19
Telge Nät	20
Ledningsägare.....	22
Svenska kraftnät	22
Vattenfall Eldistribution AB.....	23
Ideella föreningar och kooperativ.....	23
Tuna Kooperativ / Under Tallarna	23
Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvärn	24
Kulturhistoriska Föreningen i Södertälje.....	25
Järna Hembygdsförening.....	25
Järna företag och verksamheter (38 st.)	26
Politiska partier	27
Vänsterpartiet	27
Realistpartiet.....	28
Synpunkter från medborgare.....	29
Sammanfattning av ändringar	38

Tidigare beslut i ärendet

Nämnd	Beslut	Beslutsdatum
Järna kommunalnämnd	Beslut om planuppdrag Återremiss Beslut om samråd	2018-03-06 §24 2021-10-05 §142 2022-03-08 §18

Järna kommunalnämnden beslöt 2018-03-06 §24 att samhällsbyggnadskontoret får i uppdrag att påbörja ett planarbete för ett nytt verksamhetsområde och utreda förutsättningar för ett sådant.

2021-10-05 §142 beslutade Järna kommunalnämnden att återremittera ärendet för att samrådsförslaget ska bearbetas, kompletteras samt ge nämnden möjlighet till större delaktighet i processen.

Järna kommunalnämnden beslöt 2022-03-08 §18 om att sända upp planprogrammet Södertuna på samråd.

Hur samrådet bedrivits

Planprogrammet har under tiden 2022-03-21 till 2022-06-10 varit utsänd för samråd. Två samrådsmöten ägde rum den 25 april 2022 i Eneskolan och den 5 maj 2022 i Stadshuset. Handlingar har funnits tillgängliga i Stadshusets entré, Järna biblioteket, Stadsbiblioteket och på kommunens hemsida. Berörda fastighetsägare har blivit informerade om samrådstillfället per post. Sakägare och remissinstanser har blivit informerade om samrådstillfället per e-post. En kungörelse publicerades i Länsstidningen den 27 april 2022. Vi har i denna redogörelse bara tagit upp de delar av yttrandena som innehåller synpunkter som berör planprogrammets utformning, utförande och konsekvenser. Yttrandena i sin helhet finns att tillgå genom att kontakta samhällsbyggnadskontoret - planenheten.

Kommunens kommentarer till yttrandena redovisas i kursiv text efter respektive yttrande med undantag för kommentarer till yttrandena från sakägare och övriga berörda. För dessa har kommunen sammanställt inkomna synpunkter på sakfrågor och skrivit kommentarer för respektive sakfråga. Samtliga yttranden finns tillgängliga hos samhällsbyggnadskontoret - planenheten.

Inkomna yttranden med kommentarer

Yttrande UTAN synpunkter	Yttrande MED synpunkter
<i>Svenska Kraftnät</i>	<i>Länsstyrelsen</i>
<i>Vattenfall Eldistribution AB</i>	<i>Trafikförvaltningen Region Stockholm</i>
<i>Lantmäteriet</i>	<i>Trafikverket</i>
	<i>Södertörns brandförsvarsförbund</i>
	<i>Postnord</i>
	<i>Telge nät</i>
	<i>Järna kommunalnämnd</i>
	<i>Äldreomsorgsnämnden</i>
	<i>Omsorgsnämnden</i>
	<i>Miljönämnden</i>
	<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>
	<i>Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn</i>
	<i>Tuna kooperativ/Under Tallarna</i>
	<i>Kulturhistoriska föreningen i Södertälje</i>
	<i>Järna Hembygdsförening</i>
	<i>Järna företag (38 st.)</i>
	<i>Vänsterpartiet</i>
	<i>Realistpartiet</i>
	<i>12 yttrande från medborgare</i>
	<i>Protest/namninsamling - 1057 underskrifter</i>

Övergripande sammanfattning av inkomna synpunkter

Under programsamrådet har inkomna synpunkter sammanfattningsvis handlat om:

- Värdefull natur- och jordbruksmark, art- och biotopskydd, kulturmiljö och fornlämningar, dagvattenhantering, miljö kvalitetsnormer för vatten och markförhållanden.
- Risker gällande miljö och hälsa, transportled för farlig gods, påverkan på Trafikverkets anläggningar.
- Infart till verksamhetsområdet i norra delen av programområdet, kollektivtrafik.
- Exploatering endast i norra delen av programområdet, naturreservatsbildning.
- Gestaltning, påverkan av verksamhetsområdet på landskapsbilden, entré till Järna och Järnas identitet.
- Påverkan på luftkvalitet, service, bostäder, infrastruktur så som vägar och ledningar
- Utredda kombiterminal, buller och markföroreningar.
- Informationsspridning, medborgarinflytande.
- Hållbarhet och innovation.

Inkomna synpunkter

Statliga verk, regionala instanser och övriga remissinstanser

Nedan redovisas yttrande från statliga, regionala och kommunala remissinstanser, kommunala nämnder och föreningar, politiska partier.

Länsstyrelsen

Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10§ PBL (Plan- och bygglag)

Riksintresse för kommunikationer

Västra stambanan och E4:an väster respektive öster om programområdet är riksintressen för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken. Även den kommande järnvägen Ostlänken utgör riksintresse för kommunikationer. Kommunen behöver visa att programmets genomförande varken försvårar tillkomsten eller nyttjandet av kommunikationsanläggningar av riksintresse.

Kommunen behöver då även beakta de skyddsavstånd som Trafikverket anger i sitt yttrande.

Trafikverket arbetar för närvarande med framtagande av järnvägsplan för Ostlänkens delsträckan Gerstabergr-Långsjön som även inkluderar följdombbyggnad av väg 57 och trafikplats Järna. För järnvägsutbyggnaden och anpassningen av väg 57 och trafikplats Järna finns begränsat med utrymme och det finns inte möjligheter till alternativa tekniska lösningar. Spårutbyggnaden och följdombbyggnad av statlig väg utgör därmed en planeringsförutsättning som kommunen behöver förhålla sig till.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret tackar Länsstyrelsen för synpunkter och tar med sig dem till kommande detaljplanprövning. Kontoret kommer att visa i kommande detaljplanprövning att planprogrammets genomförande varken försvårar tillkomsten eller nyttjandet av kommunikationsanläggningar av riksintresse för Västra stambanan i väster och E4:an i öster om programområdet samt för den kommande Ostlänken, planerad järnvägsförbindelse mellan Stockholm och Linköping, som är belägen i mitten av planområdet. Skyddsavstånd kommer att beaktas till Trafikverkets anläggningar.

MKN (Miljökvalitetsnormer) Vatten

Områdets vattenrecipienter Moraån och Näslandsfjärden är idag klassade till måttlig ekologisk status på grund av övergödningssproblematik. Planprogrammets yta utgörs i nuläget i huvudsak av naturmark och planförslaget innebär att stor del yta hårdgörs, vilket kommer att öka dagvattenflöde och föroreningsproblematiken. De preliminära föroreningsberäkningarna visar att belastningen av näringsämnen på recipienten, trots föreslagen rening, kommer att öka på ett sådant sätt att planläggningen påverkar möjligheten att följa MKN.

Om ytterligare reningsåtgärder eller kompensationsåtgärder utanför det planlagda området krävs behöver kommunen visa att detta kommer genomföras, t.ex. med stöd av kommunala beslut, såsom åtgärdsprogram för vattenförekomsterna.

Området består till stor del av berg och lera men låg infiltrationsmöjlighet. Vidare finns förhöjd risk för markföroreningar inom programområdet. Om infiltration är avsedd att bidra till en lösning av områdets problematik behöver det framgå var det är möjligt med avseende på såväl föroreningar som infiltrationsmöjlighet.

För att dagvattenanläggningar ska behålla fullgod effekt över tid är det fördelaktigt om kommunen i kommande detaljplaner redogör för behovet av underhållsplaner för planerade anläggningar. Ansvar för underhållet av anläggningarna bör också anges. Recipienter som bedöms ha otillfredsställande ekologisk status med övergödning som utslagsgivande miljökonsekvenstyp är extra känsliga för tillförsel av näringsämnen. Eventuell användning av gödsel för underhåll av anläggningarna, så som gröna tak och växtbäddar, bör ta hänsyn till recipientens ekologiska status och övergödningens problematik.

Från och med den 22 december 2021 gäller nya föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster varför uppgifterna om ekologisk status, kemisk status och miljö kvalitetsnormer kan vara inaktuella (se <https://viss.lansstyrelsen.se/>). Kommunen behöver i planarbetet beakta möjligheten att följa samtliga miljö kvalitetsnormer för berörda vattenförekomster.

Kommentar:

I nuläget är det för många osäkerhetsfaktorer för att kunna föreslå ett mer utförligt förslag för dagvattenhanteringen, främst med anledning av den långa och osäkra tidshorizonten för framtagande av detaljplaner. En mer ingående dagvattenutredning som hanterar och beskriver möjligheterna till avledning, magasinering och infiltration ska tas fram för hela området framöver när mer detaljerade och konkreta förslag till omvandlingen finns. Planprogramhandlingen förtydligas med att i kommande detaljplanprövning hanteras frågan om markföroreningar där även gränsvärdena för miljö kvalitetsnormerna för vatten ska beaktas.

Hälsa och säkerhet

Geotekniska risker

Enligt SGU:s kartering över förutsättningar för skred i finkornig jord finns det flera aktsamhetsområden inom programområdet. Av programbeskrivningen framgår det att det finns områden med lera och kärrmarker som lämpar sig mindre bra för grundläggning. Utifrån de geotekniska förutsättningar som råder på platsen delar Länsstyrelsen kommunens uppfattning om att geotekniska utredningar behöver tas fram inför samrådet för att visa på att marken är lämplig att bebygga. Kommunen behöver utreda markens stabilitet för befintliga förhållanden och för den markanvändning som planen medger. I utredningen ska laster från byggnader, markutfyllnader, trafik eller minskad belastning genom avschaktning ingå. Eventuella stabilitetshöjande åtgärder ska regleras i plankartan om det är möjligt. Utredningen av stabiliteten bör normalt göras motsvarande lägst "detaljerad utredningsnivå" enligt Skredkommissionens anvisningar. Vid bedömning av de geotekniska riskerna ska kommunen även ta hänsyn till ett framtida förändrat klimat.

Kommentar:

Geotekniska risker kommer att hanteras i kommande detaljplanerövningar.

Översvämningsrisk

Det är positivt att kommunen tar ett helhetsgrepp om hanteringen av skyfallsvatten inom planområdet. Enligt dagvattenutredningen (Bjerking, 2021-11-04) finns stora lågpunkter inom programområdet. Kommunen behöver till kommande detaljplaneprocess visa hur området påverkas av ett 100-årsregn med klimatfaktor utifrån planerad höjdsättning, hårdgöringsgrad och bebyggelse. Även eventuell påverkan på avrinningsvägar behöver beaktas. Kommunen behöver också visa att planförslaget inte medför negativa konsekvenser för omkringliggande byggnader, Ostlänken, Västra stambanan och väg E4. För mer information se Länsstyrelsens Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall.

Kommentar:

Skyfallshantering och negativa påverkan av exploateringen på omkringliggande byggnader, Ostlänken, Västrastambanan samt väg E4 kommer att hanteras i kommande detaljplanerövningar.

Transport av farligt gods

Väg E4 och väg 57 är primära transportleder för farligt gods. Farligt gods transporteras även på Västra stambanan. Programbeskrivningen anger att alla byggnader inom 100 meter från vägområdet vid väg E4 kräver särskild riskanalys. Länsstyrelsen anser att riskerna ska analyseras inom 150 meter från riskkällan, både väg och järnväg. De rekommenderade riskavstånden som kommunen redogör för i programbeskrivningen skiljer sig från Länsstyrelsens rekommendationer. I de fall kommunen vill använda sig av andra skyddsavstånd än de som Länsstyrelsen generellt rekommenderar behöver kommunen visa att de är lämpliga utifrån riskbilden på den specifika platsen. Vidare föreslår kommunen skyddsåtgärder som ska vidtas inom olika avstånd till riskkällan. Kommunen behöver motivera att de riskreducerande åtgärderna är tillräckliga utifrån den riskbild som råder för den specifika platsen. För mer information se Länsstyrelsens Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods.

Enligt miljökonsekvensbeskrivningen (Ekologigruppen, 2021-05-21) kommer det sannolikt att transporteras farligt gods inom programområdet till befintliga verksamheter inom programområdet. Kommunen behöver redogöra för och bedöma riskkällorna inom och i anslutning till området samt transportererna till och från dessa i planhandlingarna. Eventuella riskreducerande åtgärder ska regleras i plankartan.

Kommentar:

I nuläget är det för många osäkerhetsfrågor för att kunna studera risker som är kopplade till transportleder för farligt gods samt eventuella riskkällor i planprogramområde. I kommande detaljplanerövning kommer risker studeras när det finns mer detaljerade och konkreta förslag.

Råd om tillämpning av 2 kap. PBL

Kulturmiljö

Av planhandlingarna framgår att programområdet ligger i angränsning till riksintresse för kulturmiljövården. Länsstyrelsen vill dock upplysa om att riksintresset Mörkö- Oaxen - Hölö-

Ytterjärna (AB 3) reviderades den 2021-06-09. Revideringen innebär att det intilliggande jordbrukslandskapet inte ligger inom riksintresseområde för kulturmiljövården. Planprogrammet och den tillhörande miljökonsekvensbeskrivningen är i dessa avseenden delvis felaktiga.

Länsstyrelsen vill dock förtydliga att kulturlandskapet kring Järnaslätten har höga kulturvärden. Därför bör hänsyn fortsatt tas till kulturvärden i landskapsbildningen i planprocessen. Länsstyrelsen rekommenderar att en kulturmiljöanalys med bebyggelseinventering tas fram i samband med fortsatt planarbete för att kunna ta tillvarata samt visa hänsyn till de kulturhistoriska värdena.

Kommentar:

Planprogramhandlingen uppdateras avseende revideringen av riksintresse för kulturmiljö och kompletteras med en beskrivning av kända kulturmiljöer i anslutning till planprogramområdet. En kulturmiljöanalys kommer att tas fram i kommande detaljplanprövningar.

Naturvärden, hydrologi

Programförslaget medför intrång i naturmiljöer med höga naturvärden, för detta bör ekologisk kompensation tillämpas. I bilagan "Vision och målbilder" finns på sidan 3 uppslag på relevanta åtgärder. Om möjligt bör åtgärder för att förbättra gröna samband prioriteras.

Programkartan visar ett utbyggnadsområde som delvis överlappar det planerade naturreservatet. Hur det föreslagna utbyggnadsområdet ligger i förhållande till naturreservatet bör förtydligas i den fortsatta planeringen.

Kommunen planerar att bebygga våtmarksområden. Våtmarker är olämpliga att bygga på eftersom stora åtgärder krävs för att göra dessa byggbara. Att endast ta bort våtmarker är inte i linje med miljömålet om levande sjöar och vattendrag samt myllrande våtmarker. Kommunen bör därför se över om verksamheten kan placeras på ett sätt som gör att exploatering inom våtmarker undviks eller genom att anlägga nya våtmarker av motsvarande areal.

Vidare kan det antas att våtmarkerna idag är kolsänkor med torv. När torv exponeras för syre börjar den brytas ned, med koldioxid som biprodukt. Platsen blir då istället en kolkälla. Exploatering av våtmarker kan därför ge nettoutsläpp av koldioxid. Det är en klimateffekt som Länsstyrelsen anser att kommunen bör beakta i den fortsatta planeringen.

Kommentar:

Naturreservat i södra delen av planprogramområdet kräver vidare utredning gällande avgränsning och bullerpåverkan. Den tidigare förslagna avgränsningen av naturreservatet (2012) utgick delvis från fastighetsindelning.

Naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04) visar att det finns områden med höga naturvärde i anslutning till tidigare föreslagna naturreservatet som skulle också kunna inkluderas i reservatet. Bullerpåverkan behöver studeras för att det ska bli ett naturreservat av bra kvalitet och uppfylla Naturvårdsverkets rekommendationer gällande buller. Samhällsbyggnadskontoret föreslår att naturområdet i södra delen av planprogrammet markeras på planprogramkarta som "eventuellt möjligt framtida naturreservat" som ska studeras vidare i kommande detaljplanprövning.

I kommande detaljplanprövning kommer hänsyn till våtmarker och torvområden tas när det finns mer konkret förslag till omvandlingen. Utbredningen av våtmarker och torvområden kommer att studeras i geoteknisk utredning i kommande planskede då det finns osäkerhet i Sveriges geologiska undersöknings (SGU) karta som redovisar jordarter.

Jordbruksmark

Länsstyrelsen påpekar att inom planområdet kommer jordbruksmark av nationellt intresse enligt miljöbalken att tas i anspråk. Med stöd i villkoren i 3 kap. 4§ Miljöbalken (MB), bör det tydligt framgå varför kommunen anser att verksamheterna är ett väsentligt samhällsintresse samt varför annan mark inte kan tas i anspråk än de 13 hektaren, varav 7 hektar irreversibelt. Jordbruksmark bör i möjligaste mån undantas från bebyggelse.

Kommentar:

Planprogramförslaget revideras så att inga verksamheter placeras inom befintlig jordbruksmark. Åkermark kan komma att behöva tas i anspråk för tekniska anläggningar som inte kan tillgodoses på någon annan plats. Vid kommande detaljplanprövning ska placering av tekniska anläggningar studeras.

MKN vatten

I programbeskrivningen beskriver kommunen MKN och gör bedömningen att MKN för förekomsten Limstabäcken inte kommer att försämrats. Länsstyrelsen bedömer att denna förekomst kanske inte kommer att påverkas av förslaget. Det är viktigt att kommunen redogör för rätt förekomster och visar att föreslagen planering inte kommer påverka möjligheterna för dessa att följa MKN.

Kommentar:

En dagvattenutredning kommer att tas fram i kommande detaljplanprövning för att bl.a. studera vilka förekomster kan påverkas av förslaget.

Farliga verksamheter/Sevesoverksamheter

Av programbeskrivningen framgår att Sevesolagstiftningen reglerar åtgärder för att begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Sevesolagstiftningen gäller för verksamheter som hanterar eller lagrar stora mängder kemikalier. Länsstyrelsen känner inte till att det finns någon Sevesoverksamhet inom eller i anslutning till programområdet, vilket kommunen kan förtydliga till kommande skeden. För information om vilka Sevesoverksamheter som finns inom Södertälje kommun se [Södertörns brandförsvarsförbunds information](#).

Kommentar:

Planprogramhandlingen revideras gällande farliga verksamheter/Sevesoverksamheter.

Frågor av betydelse för planens genomförbarhet

Artskydd

Kommande detaljplaner behöver tillgodose artskyddet för förekommande fridlysta arter i enlighet med rådande praxis. I programbeskrivningen (sid. 42) anges att för de arter i programområdet som skyddas av 4 § artskyddsförordningen (af) krävs skyddsåtgärder för att inte förbudet i förordningen

ska utlösas. Länsstyrelsen vill poängtera att detta troligen inte gäller samtliga arter, enligt 4 paragrafen. Skyddsåtgärder tas också upp bara för vissa fåglar, se miljökonsekvensbeskrivningen sid. 33 – 34 samt fågelinventeringen. Länsstyrelsen bedömer att föreslagna skyddsåtgärder är relevanta för att tillgodose skyddet för de nämnda fridlysta fågelarterna. Planunderlaget omfattar utredning av vissa prioriterade fågelarter. Enligt nu gällande praxis behövs ett underlag som medger en bedömning av risken för påverkan när det gäller alla förekommande fågelarter och här kan det behövas ytterligare utredning inför vidare planering. För fladdermöss behövs också ytterligare utredning av hur artskyddet i 4 § ska tillgodoses. Miljökonsekvensbeskrivningen (sid. 32) nämner endast nordfladdermus som dokumenterat förekommande i området, det finns dock observationer gällande ytterligare ett antal fladdermusarter i Artportalen.

Kommentar:

En mer detaljerad naturvärdesinventering samt artskyddsutredningar kommer att tas fram i kommande detaljplaneprovningar.

Biotopskydd

Enligt programbeskrivningen (sid. 42) behöver dispens från det generella biotopskyddet sökas. För biotoper som behöver ligga i jordbruksmark för att skyddet ska gälla upphör dock skyddet om markanvändningen ändras. Därför behöver kommunen inom planarbetet visa hur de värden som är skyddade med biotopskydd beaktas och kan påverkas av planarbetet.

Kommentar:

I kommande detaljplaneprovning kommer biotopskydd beaktas när mer detaljerade och konkreta förslag till omvandlingen finns.

Vattenverksamhet, markavvattning

Kommunen anger att det kan bli fråga om anmälningsskyldiga och tillståndsskyldiga vattenverksamheter. Länsstyrelsen anser att där det är möjligt ska man eftersträva en samlad provning av vattenverksamheterna. Även om vattenverksamheten skulle kunna rymmas inom en anmälan kan det vara fördelaktigt för kommunen att söka tillstånd eftersom det ger tydliga villkor att förhålla sig till och ger en annan juridisk tyngd än en anmälan. Bortledning av grundvatten kan inte anmälas som vattenverksamhet utan måste, i de fall de inte är undantagna tillståndsskyldigt enligt 11 kap. 12 § miljöbalken, tillståndsprövas.

Om åtgärder behöver vidtas för att avvattna mark behöver kommunen vara uppmärksam på att det kan röra sig om markavvattning. Markavvattning är en vattenverksamhet. Begreppet markavvattning definieras i 11 kap. 2 § miljöbalken som ”en åtgärd som utförs för att avvattna mark, när det inte är fråga om avledande av avloppsvatten, eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål”. Markavvattning är förbjudet i Stockholms län och det krävs således dispens och tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken för att få utföra sådana åtgärder.

Markavvattningsföretag

I den fortsatta planeringen behöver det utredas hur planläggningen förhåller sig till de markavvattningsföretag som delvis ligger inom programområdets norra delar. Om kommunen planerar att ändra djup eller läge eller om flöden förändras så att syftet med ett markavvattningsföretag motverkas måste det föregås av att markavvattningsföretaget omprövas eller upphävs.

Sulfidberg

Programområdet ligger inom ett område med påtaglig risk för sulfidmineraler i berggrunden. Brytning eller användning av massa med höga sulfidinnehåll kan riskera möjligheterna att följa MKN. Vid konstaterad förekomst behöver sprängmassorna hanteras på ett säkert sätt. Vid behov behöver markåtgärder samordnas med utbyggnaden av Ostlänken.

Fornlämningar

De arkeologiska utredningar som det hänvisas till i planhandlingarna omfattar inte hela programområdet. Länsstyrelsen bedömer att sannolikheten för att det finns fler fornlämningar inom programområdet än de som är kända/registrerade är hög. På nuvarande underlag är det därför inte möjligt att bedöma planförslagets konsekvenser för kulturmiljön och det är inte heller möjligt att göra trovärdiga hänsynstaganden eller avvägningar i detta avseende. Länsstyrelsen anser att kommunen inför nästa skede i planprocessen bör redogöra för hur hänsyn ska tas till de fornlämningar som finns i området. Kontakt tas med Länsstyrelsens enhet för investeringsstöd och kulturmiljö för att initiera en arkeologisk utredning.

Kommentar:

I kommande detaljplanprövningar när det finns mer detaljerade och konkreta förslag till omvandlingen kommer risker för sulfidberg, påverkan på maravvattningsföretag samt fornlämningar studeras.

Kollektivtrafik

Trafikverket ser positivt på att planering sker för att få in kollektivtrafik i området och minska resandet med bil.

Även Region Stockholms trafikförvaltning uppmanar till dialog mellan kommunen och trafikförvaltningen för att diskutera möjligheterna att busstrafikera området. Exempel på förutsättningar som behöver diskuteras är vägstruktur och att tillräckligt med utrymme för ny busstrafik vid bussterminal Järna station kan säkerställas. Trafikförvaltningens riktlinjer för planering av kollektivtrafiken i Stockholms län (RiPlan) och riktlinjer för utformning av infrastruktur med hänsyn till busstrafik (RiGata-Buss) är goda hjälpmedel inför det fortsatta arbetet.

Kommentar:

En trafikanalys kommer att tas fram i kommande detaljplanprövning när det finns mer detaljerade och konkreta förslag till omvandlingen. Samhällsbyggnadskontoret ser positivt på kollektivtrafik i området och kommer att kontakta Region Stockholms trafikförvaltning för diskussion kring utveckling av linjesträckning och hållplatsplacering.

Trafikverket

Riksintresse för kommunikationsanläggningar

Planprogrammet berör Södra stambanan och E4 samt projekt Ostlänken, som är riksintresse för kommunikationer och ska därmed skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra nyttjandet av anläggningen. Riksintresset omfattar samtliga delar av anläggningen och innefattar även framtida utbyggnadsbehov. Riksintressena och eventuell påverkan på dessa bör framgå av planbeskrivningen. Hänsyn måste också tas till riksintressets influensområden.

Avstånd mellan bebyggelse och Trafikverkets anläggning

Generellt bör ny bebyggelse inte tillåtas inom ett område på 30 meter från järnvägen, (räknat från spårmittpå på närmaste spår). Ett sådant avstånd ger utrymme för räddningsinsatser om det skulle ske en olycka, och det möjliggör en viss utveckling av järnvägsanläggningen.

Trafikverket har behov av en byggnadsfri zon i vägens närhet. Skälen är att bevara en handlingsfrihet att utveckla anläggningen, att nå normer och riktvärden för miljöstörningar, att upprätthålla en god trafiksäkerhet och att skapa goda vägmiljöer. Gällande avstånd till väg behöver en samlad bedömning göras utifrån vilken verksamhet som föreslås och vägens egenskaper. Trafikverket tar t.ex. hänsyn till farligt gods, vägens säkerhetszon, framtida utbyggnadsplaner, buller, luftkvalitet, trafiksäkerhet osv.

Kombiterminal

I planprogrammet finns ett område utpekad som industri/kombiterminal intill Ostlänken. Trafikverket saknar en mer detaljerad beskrivning av hur kommunen tänker sig detta område och hur det skulle ansluta till järnvägen. I det fortsatta arbetet behöver det tas fram en kapacitetsanalys och spårteknisk analys för att värdera om det överhuvudtaget är möjligt att anlägga en kombiterminal i detta läge och vilken påverkan det har på järnvägssystemet. Kapacitetsanalysen behöver redovisa förväntad trafikering (antal tåg och gods) och måste bedömas av Trafikverket.

Trafikalstring

Trafikverket ser behov av en fördjupad trafikanalys i kommande planering. Kapacitetsanalyser behöver göras i korsningspunkter med det statliga vägnätet.

Dagvatten och geoteknik

Inför fortsatt planering behöver ett fördjupat resonemang föras kring hur Trafikverkets anläggningar påverkas av exploateringen av planområdet och tänkta lösningar för dagvatten. Negativ påverkan på Trafikverkets anläggningar får inte ske. I kommande skede behöver dagvattenutredningen kompletteras med beräkningar av hur ett skyfall med 100-årsintervall påverkar befintlig och kommande infrastruktur. Geotekniska förutsättningar behöver även de undersökas ytterligare.

Reklam

Trafikverket anser att reklam som vänder sig till trafikanter på det allmänna vägnätet inte ska förekomma av trafiksäkerhetsskäl i en komplex trafikmiljö. Det primära syftet med reklam är att den ska tittas på och därmed blir reklam direkt oförenlig med en god trafiksäkerhet, eftersom förarnas primära uppgift är att fokusera på trafiken. En komplex trafikmiljö kan utgöras av flera olika faktorer som trafikmängd, hastighet, förekomst av vägmärken/vägvisning, av och påfarter, vävningsskörfält m.m. Trafikverket bedömer att möjligheten till att uppföra reklamskyltar inom planområdet som riktar sig till trafikanter längs E4:an bör regleras då det är en trafiksäkerhetsrisk och därför inte lämpligt.

Övrigt

Trafikverket ser positivt på att planering sker för att få in kollektivtrafik i området och minska resandet med bil.

I arbetet med kommande detaljplaner kan det bli aktuellt för Trafikverket att bevaka arbetet intill Trafikverkets anläggning genom så kallat bevakningsavtal.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret tar med sig synpunkter och kommer visa i kommande detaljplanprövning att planprogrammets genomförande varken försvårar tillkomsten

eller nyttjandet av kommunikationsanläggningar av riksintresse. Skyddsavstånd kommer att beaktas till Trafikverkets anläggningar.

En eventuell kombiterminal i nordvästra delen av verksamhetsområdet kommer att studeras i dialog med Trafikverket i kommande detaljplaneskede.

En trafikanalys kommer att tas fram när det finns detaljerade och konkreta förslag till omvandlingen.

Även dagvatten och geoteknisk utredning tas fram i kommande detaljplaneprovning.

Planprogramhandlingen kompletteras med beskrivning av trafiksäkerhetsrisker gällande annonsering som vänder sig till trafikanter längs E4:an och tas med i kommande detaljplaneprovning.

Samhällsbyggnadskontoret ser positivt på kollektivtrafik i området och kommer att kontakta Region Stockholms trafikförvaltning för diskussion kring utveckling av linjesträckning och hållplatsplacering.

Lantmäteriet

Lantmäteriet har inga synpunkter då det finns inget lagstöd för det.

Kommentar:

Synpunkten noterat.

Postnord

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt, trafiksäkert och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor/radhus och verksamhetsområden placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret tar med sig synpunkter i kommande detaljplaneprovning.

Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF)

Då området planeras att till viss bestå av olika typer av industrier vill SBFF bara påminna om att beakta brandvattenförsörjningen vid utveckling av området. Värt att notera kan även vara att det på känsliga naturområden, exempelvis vattentäcksområden, inte ska finnas större upplag av brännbart material.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret tar med sig synpunkter i kommande detaljplaneprovning.

Kommunala nämnder, förvaltningar och bolag

Järna kommunalnämnd

Järna kommunalnämnd beslutade att skicka ut planprogrammet på samråd med tillägg att planprogrammet behöver i det fortsatta arbetet omarbetas så att det stämmer bättre med analysen av värdefulla naturområden och gröna samband och så att ytterligare delar av de värdefulla områdena bevaras.

I planprogrammet behöver påverkan på Järna samhälle beskrivas och hur negativ påverkan minimeras i form av ökad trafik, buller, luftföroreningar, design, entré, landskapsbild.

Kommentar:

Planprogramförslaget revideras så att inga verksamheter planeras inom jordbruksmark och områden med höga naturvärde. Områden med påtagligt naturvärde kan exploateras försiktigt i enlighet med rekommendationer i naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04). Avgränsningen av naturreservatet kommer att studeras i kommande detaljplanprövning och naturområdet i södra delen av planprogramkartan föreslås att markeras som "eventuellt möjligt framtida naturreservat". Med ovanstående revideringar bevaras södra delen av planprogramområdet närmast Järna tätorten i sin helhet och därmed risken att verksamhetsområdet påverkar öppna kulturlandskapet söder om Trafikplats Järna och öster om E4:an samt entré till Järna blir minimal. Endast tillkommande Ostlänken samt en ny Trafikplats Järna kommer att förändra det öppna landskapet. Med en bredare buffertzona i form av naturmark mellan verksamhetsområdet och Järna tätorten antas risken för bullerpåverkan också bli mindre men behöver studeras i kommande detaljplaneskede. Höjdsättning av mark, bebyggelsehöjd och gestaltning är också viktiga aspekter som ska studeras i kommande detaljplanprövning för att minimera påverkan på omgivningen och känsliga kulturlandskapet.

Mer ingående påverkan på Järna samhälle kommer att studeras i kommande detaljplanprövning när det finns mer detaljerad förslag för utveckling av området. I dagsläget finns många osäkerheter för att kunna beskriva hur verksamhetsområdet påverkar omgivningen.

Järna har en unik profil i och med antroposofernas närvaro och är inom flera områden är föregångsart vad det gäller hållbar utveckling. De befintliga verksamhetsområdena i Järna är redan utbyggda och det är viktigt för Järnas och Södertälje kommuns utveckling fortsättningsvis ha ett livskraftigt näringsliv och en god arbetsmarknad. Det nya verksamhetsområdet Södertuna planeras med hållbarhetsmål och visioner för att harmoniera med Järnas identitet och miljöprofil.

Kultur- och fritidsnämnden

Planprogrammet behandlar kulturmiljön översiktligt. Kulturmiljö bör ges en egen rubrik och kommunens eget styrdokument, "Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun" som är kommunens kulturhistoriska kunskapsunderlag för samhällsplaneringen och som pekar ut delar av de kulturmiljöer som berörs av programförslaget, lyftas in.

Det är av stor betydelse att kulturmiljön förtydligas mer samt att det liksom Miljökonsekvensbeskrivningen poängterar, görs en ordentlig kulturmiljöutredning av planområdet

som dels belyser området kulturhistoria, kulturmiljövärden samt också ger ramar för vilka hänsyn som behöver tas för att upprätthålla dessa. Även programområdets närområde som kan påverkas visuellt behöver ingå i kulturmiljöutredningen. Likaså behöver en konsekvensanalys för kulturmiljön göras.

Förslaget riskerar, liksom miljökonsekvensbeskrivningen påpekar, en negativ påverkan på kulturmiljövärden och en stor påverkan på det historiska landskapet, möjligheterna till förståelsen av landskapets utveckling samt innebär en ytterligare fragmentering av odlingsmarken.

Fornlämningar

Trafikverkets miljökonsekvensanalys uppmärksammar att när Södertuna är fullt utbyggt så går det sannolikt inte längre att förstå att området vid Ullängen med bronsålderslämningar i form av boplatser och hållristningar tidigare var en omfattande bronsåldersmiljö intill den forntida bukt som täckte Järnaslätten. Fornlämningar bör märkas ut på kartan.

Jordbruksmark

Den åkermarksklassificerade jordbruksmarken sammanfaller både med fornlämningar och senare kulturmiljöer. Utöver att den är en viktig resurs har den en stor betydelse för det historiska landskapet och bebyggande av jordbruksmark bör undvikas.

Gerstaberger

Torpmiljöernas kulturlandskap som utgör en del av kulturmiljön Gerstaberger förlorar sitt historiska sammanhang av både skogslandskap och intilliggande odlingsmarker. Verksamhetsområdet bör med hänsyn till kulturlandskapets höga värden flyttas ännu längre söderut från torpet Raspen för att bibehålla ett mellanrum till torpmiljön och därmed bevara det historiska landskapets läsbarhet och torpets visuella avskildhet.

Järnaslätten

I planprogrammet formuleras att "Möjligheterna till annonsering av verksamheterna mot motorvägen i de norra delarna". Detta får en stor visuell påverkan på Järnaslätten och även annonseringen av Järnas identitet och kvaliteter i dess småskalighet och brokighet som utmärker Järna. Den i Ostlänken utpekade känsliga landskapsbilden vid Järnaslätten som kantas av det flikiga landskapet av skogsbevuxna höjdryggar vilka skapar området rumslighet, riskerar att påverkas visuellt negativt av stora volymer inom programområdet. Där Trafikverket i Ostlänkenprojektet har ambitionen att hålla ner järnvägsanläggningen så mycket som det går för att inte störa slätten och landskapsbilden visuellt riskerar ett verksamhetsområde med stora byggnadsvolymer att istället medföra en stor negativ påverkan på Järnaslättnens kulturlandskap där de dominerande landmärkena är Saltå kvarn, Ytterjärna kyrka men även landskapsrummets siluett som en karaktärsbärande egenskap.

Volymer och gestaltning - anpassning

Det är en god tanke att arbeta med anpassning efter topografiska förhållande samt färgsättningen av byggnaderna och anpassade material men likväl riskerar ändå byggnadernas volymer att bryta landskapets bebyggelsestypologier då så stora volymer inte tar hänsyn till platsens karaktär.

Liksom i projektet för Ostlänken behöver verksamhetsområdet landskapsanpassas. Byggnadshöjder men även volymer måste hållas nere för att inte påverka de utpekade höga värdena i Ostlänkens landskapsanalys och arkitekturen anpassas efter de utmärkande värdena och kvaliteterna i Järna och i förhållande till närliggande kulturlandskap.

Kommentar:

Planprogramhandlingen uppdateras avseende revideringen av riksintresse för kulturmiljö och kompletteras med en beskrivning av kända kulturmiljöer i anslutning

till planprogramområdet. En kulturmiljöanalys kommer att tas fram i kommande detaljplaneringar. Planprogramkarta revideras så att inga verksamheter placeras inom befintlig jordbruksmark. Åkermark kan komma att behöva tas i anspråk för tekniska anläggningar som inte kan tillgodoses på någon annan plats. Vid kommande detaljplanering ska placering av tekniska anläggningar studeras. Planprogramkarta kompletteras med kända fornlämningsområden. Påverkan på kulturlandskapet, särskild den kommande bebyggelsens påverkan, är svår att utreda i dagsläget eftersom det inte finns några konkreta förslag till ny bebyggelse.

I planprogrammet ges förslag till övergripande gestaltungsprinciper. Att ge ytterligare eller mer detaljerade förslag till gestaltning av ny bebyggelse i nuläget bedöms inte vara lämpligt i detta skede utan bedöms då snarare begränsa den arkitektoniska kreativiteten i kommande planeringsprocesser. Mer detaljerade förslag bedöms också bidra till att planprogrammet inte behåller sin relevans och aktualitet över tid, då det går starka trender i gestaltungs- och stadsbyggnadsideal.

Miljönämnden

Synpunkter angående naturmiljö och jordbruksmark:

Planprogrammet innebär att ett stort område ställs om från naturmark till verksamhetsmark. Stora delar av området har i naturvärdesinventeringen klassats med högt eller påtagligt naturvärde. En fågelinventering har visat på att störst aktivitet av fåglar korrelerar väl med de områden som har högst naturvärden.

Det är positivt att naturvärden har utretts i ett tidigt skede och att programförslaget har tagit hänsyn till en stor del av naturvärdena genom att naturmark och jordbruksmark har sparats i sydvästra delen samt genom tre stråk av naturmark, ett längs med E4 i nord-sydlig riktning och ett centralt i området i östvästlig riktning, samt ett över delen av ostlänken som går i tunnel i den södra delen av planområdet. Det är också positivt att gestaltningen är avsedd att ta in gröna element som pollinatörer, gröna tak och trädplanteringar i gatumiljöer.

I den sydvästra delen av planområde har miljönämnden tidigare föreslagit ett naturreservat, vilket är markerat i kartan på sidan 25. Det är positivt att detta område till större delen betecknas som natur och jordbruksmark och undantas från exploatering i planförslaget. Detta omnämns i planbestämmelserna (Natur) på sidan 29: *Användningsområdet syftar ej till bedrivning av skogsbruk och ska heller inte förhindra upprättande av naturreservat.* Det är viktigt att denna bestämmelse har förts in och att den får stå kvar till antagande, då naturreservat inte kan bildas i strid mot planbestämmelser.

Ingreppet i naturmark blir trots det stort, då ett stort obebyggt markområde tas i anspråk, och det är viktigt att den gröna infrastrukturen utreds mer detaljerat i detaljplaneskedet. Kartan på sidan 25 pekar även ut en grön koppling som ska utredas vidare i kommande detaljplaner, från Tunaskogen mot Nordöst. Det är viktigt att den öst-västliga kopplingen, främst för barrskogslevande arter kan bibehållas i öst-västlig riktning mellan Logsjön/Järnaskogen i väster och Farstanäs naturreservat i öster. Den korridor som utgör det streckade stråket i kartan på sidan 25 behöver samordnas inom kommande detaljplaner (etapp gul i kartan sidan 33), om området delas upp i flera detaljplaner, så att det inte faller bort. En skogsridå i östvästlig riktning genom området kan även bidra till att minska den visuella påverkan från området på Järnaslätten.

Möjligheten att minska barriärer/förbättra koppling över befintliga västra stambanan och E4 borde därtill utredas närmare, i samverkan med Trafikverket.

Kopplingarna i grönstrukturen skulle även kunna förbättras om det gröna stråket över Ostlänkens tunnel, knyts ihop norrut med det gröna park/vattenstråket. Viktigt att tänka på vid det fortsatta arbetet är att utformning av nya/kompenserande gröna strukturer inte kan ersätta barrskogssambandet, även om de kan tillföra nya miljöer för till exempel pollinatörer och stärka ekosystemtjänsterna i området. Det är också positivt att dagvattenhanteringen avses att utformas med naturbaserade lösningar och att rekreativsmöjligheter ska finnas i området.

Ljusspridning

På sidan 25 under rubriken "Åtgärder" anges att ljusspridning ska minskas inom programområdet. Här borde även problematik med strålkastare tas upp. Om korrigeringen riktas mot naturmark kan åtgärder för att skärma av strålkastarljus behövas.

Jordbruksmark

Konsekvenserna för jordbruket och förlust av åkermark bör utredas vidare. Den större delen av jordbruksmarken är sparad i den södra och sydöstra delen av planområdet. Ca 5,5 ha samt ett mindre skifte tas i anspråk av "centrumverksamhet" i sydöstra delen enligt kartan på sidan 25. Mer jordbruksmark kan komma att tas i anspråk i sydöstra delen beroende på hur trafikplatsen och anslutningsvägar utformas. Med bakgrund av att produktiv odlingsmark inte ska tas i anspråk enligt miljöbalken, samt mot bakgrund av kommunens odlingsstrategi bör det utredas om denna mark kan kvarstå och även fortsättningsvis brukas som jordbruksmark.

Visioner och gestaltning.

Det är viktigt att de visioner om gestaltning med naturbaserade lösningar, som stärker ekosystemtjänsterna i området, samt utformning av gröna korridorer följs upp och realiseras i kommande skeden i detaljplaner, genomförande och markanvisningar, så att området utformas i enlighet med den uppsatta visionen och målbilderna.

Synpunkter angående dagvatten och miljö kvalitetsnormer för vatten i programbeskrivningen och programkartan:

"Vattenplanen syftar till att möjliggöra för god hushållning med vattenresurser som är grundläggande för ett hållbart samhälle. Planering får inte leda till att vattenkvaliteten för någon vattenförekomst försämras. Dagvatten inom programområdet ska hanteras och miljö kvalitetsnormer för recipienten ska inte försämras." på sidan 9.

Det är viktigt att förtydliga i beskrivningen att verksamheter eller åtgärder heller inte får tillåtas om de äventyrar möjligheten att uppnå den status som vattnet ska ha enligt miljö kvalitetsnormen.

Tillstånd eller anmälan för avloppsanläggningar

"För avloppsanordningar krävs tillstånd eller anmälan för ändring i avloppsanordning.

Tillståndsgivare: Södertälje kommun/Telge-nät"

Det kan förtydligas att anmälningsplikt enligt miljöbalken även gäller dagvattenanläggningar som tar omhand och renar dagvatten för mer än en viss eller vissa fastigheters räkning inom detaljplanens område.

Hydrologiska förhållanden

"Moraån väntas nå god ekologisk status 2027" på sidan 17. Detta stämmer inte. Dock är miljö kvalitetsnormen god ekologisk status satt till 2027 med vissa tidsfrister till 2033.

"Vattenförekomster i anslutning till programområdet består av Moraån och Näslandsfjärden. Recipient för dagvatten i området är Logsjön som rinner mot Moraån."

I andra meningen står att det är Logsjön som är recipient för dagvatten. Detta stämmer inte helt eftersom avrinningen från området sker också direkt mot Moraån och Näslandsfjärden via diken.

I beskrivningen av recipienternas status saknas en beskrivning av Näslandsfjärden.

Planbestämmelser- kvartersmark, användning, (E)

”(E) Dagvattendamm, användningsområdet syftar till att användas för öppen dagvattenfördröjning med vattenspegel för avvattning av allmän platsmark och indirekt kvartersmark.”

Det är bra med bestämmelsen som anvisar plats för dagvattendamm och användningsområde. Den bör kompletteras med uppgift om höjdsättning, djup och volym när fördjupade dagvattenutredningar utförts.

Det är väsentligt att det tydligt framgår i detaljplanen att ytterligare åtgärder måste genomföras inom fastigheterna och att det kan ställas krav på ytterligare utredningar av dagvattensituationen innan fastigheterna kan anslutas till kommunens nät.

Sidan 41. Viktigt att dagvattenfrågan studeras mer noggrant. Kompletterande reningssteg med goda effekter är helt nödvändiga för att verksamheterna/åtgärderna ska bli tillåtliga enligt vattendirektivet. I texten står följande: *”Föroreningsberäkningar som inkluderar ett reningssteg för ny bebyggelse visar att föroreningsbelastningen förväntas öka något jämfört med befintlig situation.”*

Sidan 43. Stycket gällande miljö kvalitetsnormer behöver ses över. Det finns ingen vattenförekomst i Södertälje som heter Limstabäcken. I texten står det även att programmets genomförande inte bedöms medföra negativ påverkan gällande miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster. Detta stämmer inte i dagsläget i och med att det krävs ytterligare reningssteg för att leva upp till vattendirektivet. Behovet av ytterligare reningssteg beskrivs dock i programbeskrivningen.

Synpunkter på dagvattenutredningen:

Sidan 1. *”Föroreningsberäkningar för ny bebyggelse beräknat med ett reningssteg visar att föroreningsbelastningen generellt förväntas öka något efter exploatering och rening jämfört med befintlig situation. Med ytterligare ett reningssteg i växtbäddar, infiltrationsstråk, skelettjord mm inom fastighetsmark och gator bör beräknad föroreningsbelastning hamna i nivå med befintlig situation.”* Viktigt att kompletterande reningssteg studeras mer noggrant samt att åtgärder kopplade till skyfall dimensioneras i sådan omfattning att det inte påverkar recipienternas vattenkvalitet negativt. Detta är av stor vikt då den även finns en oro kring erosions- och skredrisker längre nedströms i Moraån.

Sidan 24. *”Dagvattenanläggning är satt till naturmark i föroreningsberäkningarna. Väg, se område K, är satt till väg med en trafikbelastning under 1000 fordon.”* I programbeskrivningen är ÅDT > 1000 fordon, se s. 21 i programbeskrivningen, vilket alltså behöver justeras i dagvattenutredningen.

Sidan 29. För kännedom pågår inledande diskussioner om att höja Logsjöns vattenstånd.

Övriga upplysningar:

Miljökontoret har låtit göra en våtmarkskartering över potentiella våtmarker i Södertälje kommun. Kartan nedan visar ett utdrag ur denna, med potentiella våtmarker/våtmarkslägen inom planprogrammets område.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret har en avvägning gällande naturreservat i södra delen av planprogramområdet. Naturreservatet kräver vidare utredning gällande avgränsning och bullerpåverkan. Tidigare förslag på avgränsningen av naturreservatet (2012) utgick delvis från fastighetsindelning. Naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04) visar att det finns områden med höga naturvärde i anslutning till tidigare föreslaget naturreservatet som skulle också kunna inkluderas i reservatet. Bullerpåverkan behöver studeras för att det ska bli ett naturreservat av bra kvalitet och uppfylla Naturvårdsverkets rekommendationer gällande buller. Samhällsbyggnadskontoret föreslår att naturområdet i södra delen av planprogrammet markeras på planprogramkarta som "eventuellt möjligt framtida naturreservat" och i kommande detaljplanprövning ska studeras vidare.

Planprogramförslaget revideras så att inga verksamheter placeras inom befintlig jordbruksmark och höga naturvärdesområden. Åkermark kan komma att behöva tas i anspråk för tekniska anläggningar som inte kan tillgodose på någon annan plats. Vid kommande detaljplanprövning ska placering av tekniska anläggningar studeras.

I kommande detaljplanprövning kommer hänsyn till våtmarker och torvområden tas när det finns mer konkret förslag till omvandlingen. Utbredningen av våtmarker och torvområden kommer att studeras i geotekniskutredning i kommande planskede då det finns osäkerhet i Sveriges geologiska undersöknings (SGU) karta som redovisar jordarter.

I nuläget är det för många osäkerhetsfaktorer för att kunna föreslå ett mer utförligt förslag för dagvattenhanteringen, främst med anledning av den långa och osäkra tidshorizonten. En mer ingående dagvattenutredning som hanterar och beskriver möjligheterna till avledning, magasinering och infiltration ska tas fram för hela området framöver när mer detaljerade och konkreta förslag till omvandlingen finns. Planprogramhandlingen justeras gällande vattenförekomst och förtydligas med att i kommande detaljplanprövning hanteras frågan om markföroreningar tillsammans med gränsvärdena för MKN för vatten.

Programhandlingen förtydligas med att anmälningsplikt enligt miljöbalken även gäller dagvattenanläggningar som tar omhand och renar dagvatten för mer än en viss eller vissa fastigheters räkning inom detaljplanens område.

Omsorgsnämnden

För målgruppen äldre och personer med funktionsvariationer ökar möjligheten och närhet till service och kommunikationer genom att närområdet utvecklas vilket är att anse som positivt.

Kommentar:

Synpunkten noteras.

Äldreomsorgsnämnden

För målgruppen äldre och personer med funktionsvariationer ökar möjligheten och närhet till service och kommunikationer genom att närområdet utvecklas vilket är att anse som positivt.

Kommentar:

Synpunkten noteras.

Telge Återvinning

Under rubrik *Tillgänglighet för räddningstjänsten och renhållning*, sid 32 beskrivs krav på tillgänglighet för räddningsfordon. Notera att andra krav gäller för renhållningsfordon (Södertälje kommuns Teknisk handbok - Riktlinjer för avfallshantering).

Kommentar:

Programhandlingen kompletteras med att renhållningsfordon har olika krav med räddningsfordon.

Telge Nät

Telge Nät - Markjuridik

I samrådsunderlaget bör man under kapitel 5.1. Ansvarsfördelning & organisatoriska frågor och under huvudmannaskap på sidan 45 även skriva om att ett markavtal finns upprättad sedan 2015 mellan Kommunen och Telge Nät som reglerar flytt och kostnadsfördelningsprinciper inom allmän plats med kommunalt huvudmannaskap för befintliga ledningar.

Kommentar:

Programhandlingen förtydligas angående kostnadsfördelningsprinciper inom allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap för befintliga ledningar.

Telge Nät - Vatten och avlopp (VA)

Närmaste befintliga ledningsnät för vatten och spillvatten finns vid Ullängsvägen och vid Tuna Industriväg. Idag saknas kapacitet nedströms för planerad utbyggnad och en förstärkning av spillvattenledningsnätet krävs. Omfattning på kapacitetsförstärkning behöver utredas vidare.

Huvudvattenledningsnätet från Järna till Södertuna behöver kapacitetsförstärkas samt ledning fram till området. Omfattningen på kapacitetsförstärkningen behöver utredas vidare utifrån planerad utbyggnad.

Planområdet är idag kuperat vilket kan innebära att man behöver reservera plats för en eller flera pumpstationer för spillvatten (E-områden).

En systemhandling för VA bör tas fram i tidigt skede för att kunna etappindela utbyggnaden av VA på ett bra sätt och kunna säkra markrättigheter utanför planområdet då det krävs förstärkningsåtgärder för både spill- och vattenledningsnätet.

Kommentar:

Synpunkter noteras.

Telge Nät - Dagvatten

Telge Nät efterfrågar redovisning av avvattning i södra delen av programområdet och påpekar att kommunens skyfallskartering och skyfallskonsekvensanalys ska användas som underlag i systemlösningen för dagvattenhantering. Telge Nät förtydligar att det är kommunen som har ansvaret för dagvattenhantering på allmänplatsmark, inte Telge Nät.

Kommentar:

Programförslaget revideras så att inga nya verksamheter planeras i södra delen av verksamhetsområdet och därmed redogörelse för markavvattning i södradelen av programområdet inte behövs.

Programhandlingen förtydligas att kommunen ansvarar för dagvattenhantering på allmänplatsmark.

Telge Nät - Stadsnät

Stadsnät har ledningar inom planområdet som kan komma att påverkas. I övrigt inga synpunkter i ärendet.

Kommentar:

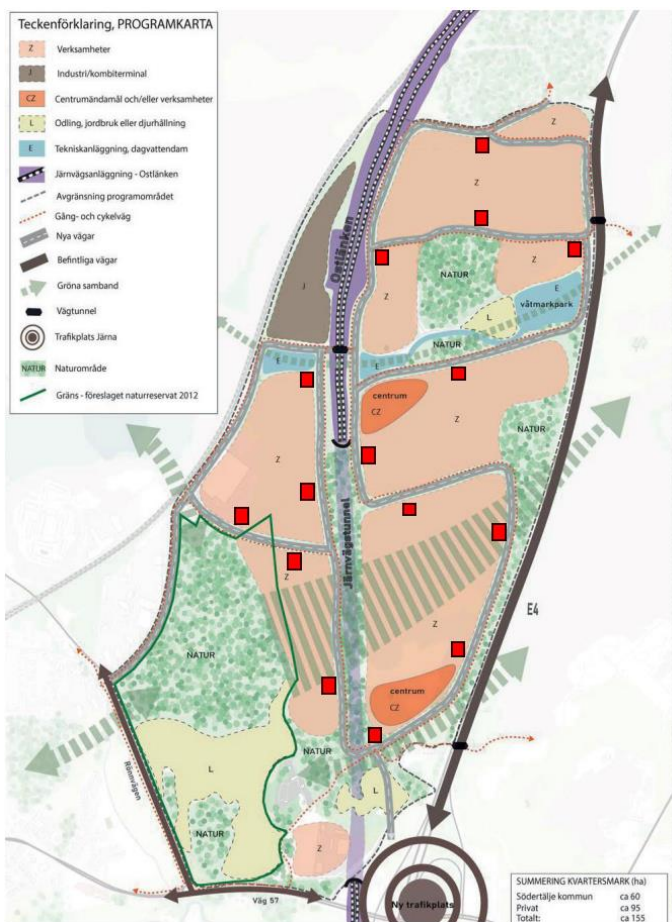
Synpunkter noteras.

Telge Nät - Fjärrvärme

Inga synpunkter.

Telge Nät - El

Utifrån mängden kvartersmark och genom att tillämpa schabloner från liknande verksamhetsområden ser Telge Nät ett behov av minst 15 st. E-områden (10x10 meter) för transformatorstation och föreslår placering av E-områden i nedanstående skissen. Placeringen av E-områden kan ändras beroende på planläggningen och etableringen. Telge Nät påpekar att transformatorstationer behöver placeras nära till stora förbrukare och därmed föreslår att medge transformatorstation på alla fastighetsytor med möjlighet till markupplåtelse med samma villkor som för ett konventionellt E-område.

En karta som visar Telge Nät's förslag på placering av E-område inom planprogrammet.

Telge Nät skriver att det finns idag ett ledningsstråk (20kV+10kV-friledning) som går i nordöstlig-sydvästlig riktning som är av regional betydelse för kraftförsörjningen. Den 20kV-delen kommer att flyttas från programområdet inom några år. Gällande 10 kV-delen är Telge Nät i planeringsskedet för ett nytt kabelnätets strukturarkitektur som förväntas finnas på plats inom ca en 5-årsperiod. Samordning inom detaljplanarbete med ledningsägare kommer vara viktigt. Övriga anläggningar av lokal betydelse är föråldrade och förväntas att bygga om. Telge Nät påpekar att eventuella ledningsflyttar ska bekostas av exploitören.

Programhandlingen bör revideras gällande en sträckning för nya 20kV markkablar som inte stämmer överens med Telge Nätets ombyggnadsplaner.

Telge Nät anser att det bör studeras möjlighet för u-område i grönstråket ovanför den blivande järnvägstunneln, för att framföra kablage mellan den östra och västliga sidan av programområdet.

I övrigt placeras företrädesvis kablage i kommunala GC-banor/vägbanor, naturområden eller inom u-områden. Telge Nät undrar om hur arbeten med ledningar kommer att ske i gator med enskilt huvudmannaskap.

Telge Nät informerar om planer om förläggning av kablage i programområdets södra del, ungefär mellan fördelningsstation och vägtunneln norr om trafikplats Järna och uppmärksammar om behov av eventuell samordning i denna fråga.

Kommentar:

Synpunkter från Telge Nät angående El-ledningar tas med och ska samordnas i kommande detaljplanprövning.

Programförslaget föreslås att revideras gällande verksamhetsmark i södra delen för att bevara jordbruksmark och områden med höga naturvärden. Lokaliseringen och behovet av föreslagna transformatorstation och E-områden behöver studeras vidare i kommande detaljplanprövning.

Samordning med Trafikverket gällande u-område ovanför tunnel för kommande Ostlänken kommer att ske i kommande detaljplanprövning.

Förslag för en ny sträckning för 20kV- markkablar tas bort från programhandlingen.

Ledningsägare

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har inga anläggningar eller intressen som berörs i det aktuella området och har därför inga synpunkter på rubricerad remiss.

Kommentar:

Synpunkten noteras.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har ingen elnätanläggning inom område för aktuellt planprogram eller inom dess direkta närområde och har därmed inget att erinra i rubricerat ärende.

Kommentar:

Synpunkten noteras.

Ideella föreningar och kooperativ

Tuna Kooperativ / Under Tallarna

Kooperativet beskriver i yttrandet att det har funnits i området i tio år och anser att Södertuna behövs för andra ändamål än för verksamheter, eventuellt för bostäder eller mötesplats där det kan odlas lokala grönsaker. Kooperativet anser att det tänkta naturreservatet kan bli en mycket viktig tillflyktsort för Järnaborna. Södertuna har mycket stora boendekvaliteter för Järnabor och det ska inte offras för logistik- och industriändamål. Kooperativet betonar att jordbruksmark ska bevaras i enlighet med Miljöbalken. Tillkommande trafik behöver beskrivas då det kan medföra buller, säkerhetsrisker och göra området mindre tillgängligt för allmänheten. Infarten till nya verksamhetsområdet ska ske norrifrån för att minimera bullerpåverkan i södra delen av programområdet.

Kooperativet anser att naturvärden och naturliga spridningskorridorer inte ska offras för verksamhetsmark samt Södertälje kommuns mark ska inte exploateras, utan sparas för framtiden.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret tackar Tuna kooperativ för synpunkter.

Planprogramkarta revideras så att utredningsområde för verksamheter inte ligger i anslutning till kooperativets verksamhet. En trafikanalys och bullerutredning kommer att tas fram när det finns detaljerade och mer konkreta förslag till omvandlingen.

Planprogramförslaget revideras även så att inga verksamheter placeras inom befintlig jordbruksmark och höga naturvärdesområden. Områden med påtagligt naturvärde kan exploateras försiktigt i enlighet med rekommendationer i naturvärdesinventeringen (Swec0, 2022-06-04). Åkermark kan komma att behöva tas i anspråk för tekniska anläggningar som inte kan tillgodoses på någon annan plats. Vid kommande detaljplaneprovning ska placering av tekniska anläggningar studeras.

Naturreservat i södra delen av planprogramområdet kräver vidare utredning gällande avgränsning och bullerpåverkan. Den tidigare förslagna avgränsningen av naturreservatet (2012) utgick delvis från fastighetsindelning. Naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04) visar att det finns områden med höga naturvärde i anslutning till det tidigare föreslaget naturreservat som skulle också kunna inkluderas i reservatet. Bullerpåverkan behöver studeras för att det ska bli ett naturreservat av bra kvalitet och uppfylla Naturvårdsverkets rekommendationer

gällande buller. Samhällsbyggnadskontoret föreslår att naturområdet i södra delen av planprogrammet markeras på planprogramkarta som "eventuellt möjligt framtida naturreservat" och ska studeras vidare i kommande detaljplanprövning.

Gällande anslutning av Södertuna från E4:an i norra delen av planprogramområdet anser Trafikverket att framkomligheten och trafiksäkerheten utmed E4:an behöver värnas eftersom det är av nationellt och internationellt intresse. Då E4:an är riksintresse för kommunikationer ska anläggningen skyddas från åtgärder som påtagligt kan försvåra nyttjandet av anläggningen. Den primära anslutningen av verksamhetsområdet planeras ske från trafikplats Järna som planeras att byggas om i samband med genomförande av Ostlänken.

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn

Naturskyddsföreningen föreslår ett modifierat planprogramförslag med utgångspunkt att större delen av planprogrammets södra del ska värnas och bildas ett naturreservat. Föreningen anser att norra delen av planprogramområdet kan tas för exploatering med undantag för jordbruksmark och kulturmiljökänsliga områden och områden med naturvärde.

Föreningen anser att verksamhetsområdet kan utvecklas norrut och därmed finns fördelar att ansluta det till motorvägen norrifrån ungefär där Gerstbergsvägen korsar.

Föreningen påpekar att planprogrammet för Södertuna är delvis förenligt med Översiktsplan för Södertälje och Fördjupas översiktsplan för Järna. Ungefär hälften av området för planprogrammet angavs som utredningsområdet för Ostlänken. Naturskyddsföreningen godtar viss exploatering av planprogramområdet och har samsyn gällande behovet av ny verksamhetsmark i Södertälje kommun.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret tackar Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn för synpunkter.

Planprogramförslaget revideras så att inga verksamheter placeras inom befintlig jordbruksmark och höga naturvärdesområden. Åkermark kan komma att behöva tas i anspråk för tekniska anläggningar som inte kan tillgodoses på någon annan plats. Vid kommande detaljplanprövning ska placering av tekniska anläggningar studeras. Områden med påtagligt naturvärde kan exploateras försiktigt i enlighet med rekommendationer i naturvärdesinventeringen. Med ovanstående revideringar kommer södra delen av planprogramområdet bevaras i enlighet med Naturskyddsföreningens förslag.

Naturreservat i södra delen av planprogramområdet kräver vidare utredning gällande avgränsning och bullerpåverkan. Den tidigare förslagna avgränsningen av naturreservatet (2012) utgick delvis från fastighetsindelning. Naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04) visar att det finns områden med höga naturvärde i anslutning till det tidigare förslaget naturreservat som skulle också kunna inkluderas i naturreservatet. Bullerpåverkan behöver studeras för att det ska bli ett naturreservat av bra kvalitet och uppfylla Naturvårdsverkets rekommendationer gällande buller. Samhällsbyggnadskontoret föreslår att naturområdet i södra delen av planprogrammet markeras på planprogramkarta som "eventuellt möjligt framtida naturreservat" och ska studeras vidare i kommande detaljplanprövning.

Gällande anslutning av Södertuna från E4:an i norra delen av planprogramområdet anser Trafikverket att framkomligheten och trafiksäkerheten utmed E4:an behöver värnas eftersom det är av nationellt och internationellt intresse. Då E4:an är riksintresse för kommunikationer ska anläggningen skyddas från åtgärder som påtagligt kan försvåra nyttjandet av anläggningen. Den primära anslutningen av verksamhetsområdet planeras ske från trafikplats Järna som planeras att byggas om i samband med genomförande av Ostlänken.

Kulturhistoriska Föreningen i Södertälje

Föreningen uppfattar att inom programområdet finns höga natur- och kulturvärden som måste bevaras, speciellt i de södra delarna av planområdet. Naturreservatet borde innefatta naturmarken på andra sidan Rönnvägen. Hela fornlämningsområdet mellan Tavestavägen, Ängsgatan och Rönnvägen. Speciellt så att området inte tillåts förfalla ytterligare.

Föreningen uppmärksammar att inom planprogramområdet finns många fornlämningar som ska beaktas vid kommande planarbete.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret tackar Kulturhistoriska föreningen i Södertälje för synpunkter.

Planprogramförslaget revideras så att inga verksamheter ska planeras inom områden med höga naturvärden. Områden med påtagligt naturvärde kan exploateras försiktigt i enlighet med rekommendationer i naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04). Med ovanstående revideringar och bevarande av jordbruksmark kommer södra delen av planprogramområdet bevaras och därmed påverkan på natur- och kulturvärden minimeras.

Avgränsningen av naturreservatet kommer att studeras i kommande detaljplanprövning, naturområdet i södra delen av planprogramkartan föreslås att markeras som "eventuellt möjligt framtida naturreservat".

I kommande detaljplaneskede kommer fornlämningar utredas vidare och detaljplaneförslaget för verksamhetsområdet ska planeras med hänsyn till fornlämningar.

Järna Hembygdsförening

Föreningen tycker att naturreservatet borde också innefatta naturmarken på andra sidan Rönnvägen. Hela fornlämningsområdet mellan Tavestavägen, Ängsgatan och Rönnvägen. Speciellt så att området inte tillåts förfalla ytterligare.

Kommentar:

Avgränsningen av eventuellt naturreservat kommer att studeras vidare i kommande detaljplanprövning.

Järna företag och verksamheter (38 st.)

I inkomna gemensamma yttrandet från Järna företag och verksamheter betonas Järnas speciella karaktär som en spjutspets inom hållbarhet såsom ekologisk odling, kultur och även estetik och arkitektur som är viktiga att utveckla. Det nya industriområdet ska bidra till att förstärka Järnas identitet och det goda renomméet till exempel genom särskilda krav på energi, hållbarhet och estetik.

En trädridå mot E4:an behöver sparas för att inte begränsa utformningen av lokaler i verksamhetsområdet samt minimera visuella intrycket för trafikanterna. Även bullerskydd är viktigt för att skydda känsliga boende i Solberga by och Solåkraby. Träd och natur ska behållas vid entré till Järna, ett område efter motorvägsavfarten, för att bevara den lantliga karaktären.

Nya arbetsplatser kommer att påverka orten på många olika sätt, exempelvis på bostäder, skolor och centrum. Utbyggnaden av verksamhetsområdet behöver ske med respekt för Järnas identitet som kännetecknas av lantligt, alternativt, ekologiskt och genuint.

Naturområden närmast Järna samhället, odlingslandskap vid Tuna - och Ullängens gård samt jordbruksmark ska behållas.

Infarten till verksamhetsområdet ska ske i programområdets norra del för att avlasta Trafikplats Järna.

Den södra infarten till verksamhetsområdet ska vara så nära E4:an så möjligt och ingå i den nya trafikplatsen. Den nya trafikplatsen ska också ta hänsyn till lokala trafiken mellan Över- och Ytterjärna. I yttrandet exemplifieras framkomlighets- och säkerhetsproblem vid trafikplats Järna och infarten till befintliga verksamhetsområdet.

Rönnavägen behöver stängas av för lastbilar då det är redan idag en trafikfara. Endast personbilar ska kunna använda vägen för att nå både det nuvarande och det nya verksamhetsområdet.

I yttrandet framförs unga människors reaktion gällande planer för verksamhetsutveckling i Södertuna. De uttalar sorg och bestörtning att naturområden ska förstöras. De unika värdena i Järnaområdet är viktiga att bevara i den nödvändiga samhällsutvecklingen.

Kommentar:

Järna har en unik profil i och med antroposofernas närvaro och är inom flera områden är föregångsart vad det gäller hållbar utveckling. De befintliga verksamhetsområdena i Järna är redan utbyggda och det är viktigt för Järnas och Södertälje kommuns utveckling fortsättningsvis ha ett livskraftigt näringsliv och en god arbetsmarknad. Det nya verksamhetsområdet Södertuna planeras med hållbarhetsmål och visioner för att harmoniera med Järnas identitet och miljöprofil.

Inom planprogramförslaget reserveras ett område mellan E4:an och verksamhetsmark för en trädridå som ska minimera visuellpåverkan på omgivningen. Bredden på ridån samt bullerpåverkan på omgivningen kommer att studeras inom kommande detaljplanerövning.

Planprogramförslaget justeras för att undvika exploatering på jordbruksmark och naturmark med höga naturvärde på så sätt bevaras en buffertzon mellan verksamhetsområdet om tätorten. Områden med påtagligt naturvärde kan exploateras

försiktigt i enlighet med rekommendationer i naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04).

Trafikverket motsätter sig en ny infart till verksamhetsområdet norrifrån då det är av nationellt och internationellt intresse att värna framkomligheten och trafiksäkerheten utmed E4. Då E4 är riksintresse för kommunikationer ska anläggningen skyddas från åtgärder som påtagligt kan försvåra nyttjandet av anläggningen. Trafikplats Järnas planeras att byggas om på grund av tunnelmynningen av Ostlänken. Den nya trafikplatsen byggs om med hänsyn till trafikflöde från Södertuna och infarten till verksamhetsområdet planeras nära E4:an.

Den primära in- och utfarten till verksamhetsområdet planeras från Trafikplats Järna för att inte belasta Rönnvägen med mer tung trafik och buller. All tung trafik kommer inte försvinna från Rönnvägen i samband med utbyggnaden av verksamhetsområdet, då en del lastbilstransporter kopplade till återvinningscentral i Tvetå samt grustäkt.

Politiska partier

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet ställer sig tveksamma till den beskrivning som görs av det tilltänkta industriområdet Södertuna utanför Järna. Det framställs i det närmaste som ekoby med mängder av klimatfördelar, vilka vi inte riktigt kan se i de handlingar vi tagit del av. Närheten till en tågräls gör inte att tågen automatiskt kommer att stanna för på- och avlastning, speciellt inte då rälsen kommer att dras i en tunnel intill. Ett industriområde i anslutning till en motorväg, och att inte benämna det som det lämnar en viss bismak av greenwashing.

Dessutom finns det en hel del områden med höga eller påtagliga naturvärden och partiet tycker att man borde passa på att omvandla dessa till naturreservat när de ändå är nyligen inventerade.

Intelligande områdena bör utvecklas med yttersta varsamhet för att minimera avverkning, ökad trafik och hårdgjorda ytor intill skyddsvärd natur.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret avser att fortsätta arbeta vidare med mål och visioner för Södertuna för att verksamhetsområdet ska bli hållbart och klimatsmart.

Planprogrammet är ett övergripande dokument som studerar områdets förutsättningar och i tidigt skede visar kommunens intentioner för utvecklingen av ett område. I kommande detaljplaneskede kommer förslaget utvecklas vidare med ekologisk-, ekonomisk- och socialhållbarhet i fokus och i dialog med statliga, regionala, kommunala instanser samt politiker och medborgare.

Samhällsbyggnadskontoret avser att studera en kombiterminal i kommande detaljplaneskede med anslutning till Västra stambanan. Viktigt att möjliggöra även för andra hållbara transporter för att området ska vara fungerande över lång tid.

I kommande markanvisning har kommunen möjlighet att välja aktörer som kan etableras på kommunens mark med hållbarhetsprofil och gynna områdets visioner och mål. Även på privat mark avser fastighetsägare utveckla området med samma visioner och mål.

Planprogramförslaget revideras så att inga verksamheter planeras inom områden med höga naturvärde. Områden med påtagligt naturvärde kan exploateras försiktigt i enlighet med rekommendationer i naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04). Avgränsningen av naturreservatet kommer att studeras i kommande detaljplaneprovning och naturområdet i södra delen av planprogramkartan föreslås att markeras som "eventuellt möjligt framtida naturreservat".

Föreslagna områden för verksamheter och kombiterminal är inte områden som ska exploateras i sin helhet. I kommande detaljplaneprovningar kommer en fördjupad naturvärdesinventering och artskyddsutredningar tas fram som ska vara vägledande för detaljplaneförslaget. Samhällsbyggnadskontoret föreslår att ändra benämningen av dessa områden på planprogramkarta till "utredningsområde för verksamhetsmark/kombiterminal" för att förtydliga att dessa områden ska studeras vidare.

Realistpartiet

Partiet ställer sig tveksamma till att etableringarna kan göras utan att tumma på de beaktanden som fördes fram genom SWECOS naturvärdesinventering. Partiet påpekar att inom planprogramområdet finns mycket gammal skog med skyddsvärda biotoper, många rödlistade arter, sankmarker, jordbruksmark och fornlämningar som programförslaget behöver ta hänsyn till.

De befintliga verksamhetsområdena i kommunen behöver nyttjas till fullo innan nya naturområden ska tas i anspråk. Exploateringen inom Södertuna kan ske så länge rekommendationer i naturvärdesinventeringen på sidan 2 (Sweco, 2020-06-04) uppfyllas.

Kommentar:

Planprogramförslaget justeras för att undvika exploatering på jordbruksmark och naturmark med höga naturvärde på så sätt bevaras en buffertzona mellan verksamhetsområdet om tätorten. Endast tekniska anläggningar kan komma att behöva placeras på denna marken. Områden med påtagligt naturvärde planeras exploateras försiktigt i enlighet med rekommendationer i naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04). I kommande detaljplaneprovning kommer fördjupade naturvärdesinventeringar och artskyddsutredningar tas fram för att precisera vilka områden kan utvecklas för verksamheter.

Planprogram karta kompletteras med kända fornlämningsområden som ska studeras vidare i arkeologiskutredning i kommande detaljplaneprovning.

Södertälje kommun expanderar och behovet av ny verksamhetsmark i infrastrukturnära lägen är stort. Det är även viktigt för en orsts utveckling ett livskraftigt näringsliv och en god arbetsmarknad. Södertuna ligger strategiskt vid motorvägsavfarten och marken mellan E4:an och järnvägsspår lämpar sig bra för störande och skrymmande verksamheter och finns delvis utpekad i Översiktsplan och Fördjupad översiktsplan för Järna.

Synpunkter från medborgare

Engagemanget för planprogrammet Södertuna är omfattande och under samrådstiden har kommunen mottagit flertalet yttranden från medborgare i Södertälje. Stort tack för alla synpunkter.

Många medborgare har liknande synpunkter om planprogramförslaget. För att få en helhetsbild över vad medborgarna tycker om förslaget och för att få en överblick av samrådsredogörelsen har synpunkterna som kommit in delats in i olika kategorier och sammanfattats för att sedan besvaras gemensamt. Text som är skriven i normal stil är synpunkter från medborgarna och text skriven i kursiv är samhällsbyggnadskontorets kommentarer.

De inkomna yttrandena har formulerats på olika sätt och i denna redogörelse framgår kärnan i dessa synpunkter. Det innebär att inte alla enskilda åsikter, påståenden och förslag besvaras. Yttrandena i helhet finns att hämta hos kommunen.

Verksamhetsområdet för logistik och industri eller ej

En del av medborgarna anser att planerna för industriområdet vid Södertuna bör dras tillbaka. Ett verksamhetsområde skulle innebära stora negativa konsekvenser för värdefull natur och odlingsmark som istället borde värnas. Andra medborgare håller med om att internationella företag och Stockholm har behov av ett logistikcenter men att Järna absolut inte behöver det. Ett stort område vid Södertälje hamn som byggdes som logistikcenter och för några år sedan såldes till Scania borde tas tillbaka och bli ett logistikcenter istället.

Istället för att bygga nytt ska tomma verksamheter och byggnader användas.

En simhall i området hade varit mer uppskattat för att främja hälsan och minska bilkörning.

Södra delen av Södertuna, den del som ägs av Södertälje kommun, ligger i direkt anslutning till Järna samhälle. Det bedöms utgöra en av de sista möjligheterna att delvis bebyggas med bostäder. Inte på kort sikt, men på några decenniers sikt så är det mycket möjligt att man önskar expandera Järna åt det hållet. Att då idag belägga området med logistik- och industrifastigheter förefaller ytterst kortsiktigt.

Ytterligare en åsikt bland medborgarna är att Södertuna är lämplig för verksamheter men mest i norra delen av planprogramområdet. Området som ägs av kommunen ska inte exploateras utan den privatägda norra delen kan utvecklas till logistik och industri.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret har gjort en avvägning gällande synpunkter om verksamhetsmark inom Södertuna. Södertälje kommun expanderar och behovet av ny verksamhetsmark i infrastrukturnära lägen är stort. Det är även viktigt för en orts utveckling ett livskraftigt näringsliv och en god arbetsmarknad. Södertuna ligger strategiskt vid motorvägsavfarten och marken mellan E4:an och järnvägsspår lämpar sig bra för störande och skrymmande verksamheter och finns delvis utpekad i Översiktsplan och Fördjupad översiktsplan för Järna. Planprogramförslaget revideras i södra delen för att bevara jordbruksmark och områden med höga naturvärden. På så sätt kommer en buffertzonen mellan verksamhetsområdet och Järna tätorten vara bredare och därmed minimeras påverkan på befintliga bostadsområden. Utredningsområde för verksamhetsmark planeras i norra delen av planprogrammet och i kommande detaljplanprövning kommer fördjupade utredningar tas fram för att precisera planförslaget.

Otydlighet gällande exploatering inom planprogramområdet.

I planprogramhandlingen utpekades odlingsmark på fastigheten Håknäs 12:1 som möjlig för centrumändamål och /eller verksamheter medan i handlingen *Trafikalstring* som togs fram av Södertuna utveckling AB står att åkermarken ska bevaras. Det här ger dubbla budskap och försvårar förståelsen av förslaget.

Kommentar:

Planprogramkarta revideras så att inga verksamheter placeras inom befintlig jordbruksmark. Åkermark kan komma att behöva tas i anspråk för tekniska anläggningar som inte kan tillgodoses på någon annan plats. Vid kommande detaljplanprövning ska placering av tekniska anläggningar studeras.

Naturreservat

Många av medborgarna ser positivt på att ett naturreservat kan skapas närmast Järna och inkludera Tunaskogen och Tuna backar. Hela södra delen av planprogramområdet ska skyddas ända ut till motorvägen.

Kommentar:

Naturreservat i södra delen av planprogramområdet kräver vidare utredning gällande avgränsning och bullerpåverkan. Den tidigare förslagna avgränsningen av naturreservatet (2012) utgick delvis från fastighetsindelning. Naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04) visar att det finns områden med höga naturvärde i anslutning till det tidigare föreslagna naturreservatet som skulle också kunna inkluderas i reservatet. Bullerpåverkan behöver studeras för att det ska bli ett naturreservat av bra kvalitet och uppfylla Naturvårdsverkets rekommendationer gällande buller. Samhällsbyggnadskontoret föreslår att naturområdet i södra delen av planprogrammet markeras på planprogramkarta som "eventuellt möjligt framtida naturreservat" och kommer att studeras i kommande detaljplanprövning.

Järnas identitet

Ett verksamhetsområde som sträcker sig till motorvägsavfarten kommer påverka Järnas identitet som en miljöinriktad och ekologisk profil. Järna är landet som inte ska byggas ihop med Södertälje. Medborgare uppmanar att ta tillvara den gröna ekologiska profilen som genomstyr Järna sedan 1934 och gjort Järna till ett besöksmål för utländska turister i många år.

Kommentar:

Järna har en unik profil i och med antroposofernas närvaro och är inom flera områden är föregångsort vad det gäller hållbar utveckling. De befintliga verksamhetsområdena i Järna är redan utbyggda och det är viktigt för Järnas och Södertälje kommuns utveckling fortsättningsvis ha ett livskraftigt näringsliv och en god arbetsmarknad. Det nya verksamhetsområdet Södertuna planeras med hållbarhetsmål och visioner för att harmoniera med Järnas identitet och miljöprofil.

Programförslaget revideras så att verksamhetsområdet lokaliseras i norra delen av programområdet och därmed visuell påverkan på omgivningen och känsliga kulturmiljöer minimeras. Verksamhetsområdet behöver ses i ett sammanhang och när det finns med detaljerade förslag på utveckling av området kommer påverkan på omgivningen studeras.

Gestaltning, visuell påverkan och byggnadsvolymer

Det finns oro att verksamhetsbyggnader kommer vara oestetiska. Det föreslås att byggnader ska utföras ytterst miljövänligt och småskaligt. Tak ska beläggas med gräs/torv eller solceller.

Kommentar:

I planprogrammet ges förslag till övergripande gestaltungsprinciper. Att ge ytterligare eller mer detaljerade förslag till gestaltning av ny bebyggelse i nuläget bedöms inte vara lämpligt i detta skede utan bedöms då snarare begränsa den arkitektoniska kreativiteten i kommande planeringsprocesser. Mer detaljerade förslag bedöms också bidra till att planprogrammet inte behåller sin relevans och aktualitet över tid, då det går starka trender i gestaltungs- och stadsbyggnadsideal.

Naturmark

Många är upprörda över att utbyggnaden av verksamhetsområdet kommer innebära skogsavverkning och därmed påverka livsmiljöer för växter och djur. Viktigt att ta hänsyn till de växter och djur som inte har möjlighet att påverka förslaget.

Medborgare önskar att skapa naturliga övergångar under viadukter för naturlivet. Det är viktigt att ge prioritet för konnektiviteten av gröna områden för biologiska varelser. Därmed bör skog behållas och så lite mark som möjligt hårdgöras.

Kommentar:

SBK avser att göra en naturvärdesinventering i samband med kommande detaljplanearbete för att studera naturområden på mer detaljerad nivå.

Logsjön

Medborgare undrar om hur kommunen tänker gällande strandskyddet för Logsjön. Den har delvis vuxit igen och stranden har därmed ändrat läge. Det har funnits planer på att istället muddra sjön och eventuellt göra den till en badsjö.

Medborgare undrar om tillflödena till sjön. Det vore intressant med en undersökning/utredning kring det och vilka konsekvenser det skulle få för våtmarken mellan sjön och Rönnvägen.

Medborgare skulle vilja ta del av en sådan utredning om den redan finns.

Kommentar:

Kommunen har inga planer i dagsläget på att muddra Logsjön för att göra den till en badsjö. I dagvattenutredning som togs fram av Bjärking (2020) föreslås att en del av

dagvatten från Södertuna avleds mot befintlig trumma under järnvägen där vatten avleds via dike mot Logsjön. Utredningen finns tillgänglig på projekthemsidan.

I kommande detaljplaneprovning ska flödena studeras i en dagvattenutredning.

Gröna ytor inom verksamhetsområdet

En boende i Järna undrar hur konceptet ”3-30-300” som syftar till att säkerställa gröna ytor i staden tagits med i planeringen. Principen är att tre träd ska synas från alla hem, 30 procent trädkronstäckning ska finnas i alla bostadsområden, och länge än 300 meter ska ingen ha till närmaste park eller grönområden. Området som reserverats för verksamheter får hårdytor motsvarande 80 % av marken, alltså 10 procentenheter mer än konceptet går ut på.

Kommentar:

Konceptet ”3-30-300” brukar appliceras vid utveckling av bostadsområden. Då det nya området är ett verksamhetsområde appliceras inte 3-30-300 regeln utan området kommer att planeras med en våtpark och gröna samband inom verksamhetsområdet. Fokus inom området är att uppnå en grön struktur samt förbättra förutsättningarna för välmående för dem som ska arbeta inom området och attraktivitet för besökare.

Jordbruksmark

I yttrandena finns även synpunkter gällande jordbruksmark. Medborgare anser att det finns ingen anledning att bygga på jordbruksmark som är mer samhällsviktig än verksamhetsmark. Det föreslås att avgränsa verksamhetsmark i södra delen från gamla ICA Hakonområdet och ganska rakt österut mot E4:an, så blir åkermarken på fastigheten Håknäs 12:1 kvar och kan fortsätta odlas och producera livsmedel. Medborgare påpekar att kommunen har styrdokument som säger att kommunalägd åkermark inte ska bebyggas.

Kommentar:

Planprogramförslaget revideras så att inga verksamheter placeras inom befintlig jordbruksmark. Eventuellt kan åkermark behövas för tekniska anläggningar som inte kan tillgodoses på någon annan plats. Vid kommande detaljplaneprovning ska placering av tekniska anläggningar studeras.

Dagvattenhantering

Det finns synpunkter på dagvattenutredningen som anses vara otillräcklig. Den har bara tagit med de enklaste avrinningsområdena som finns i området, mot Brogårde markavvattningsföretag. Kommunen måste ta ansvar för vattenflödet i detta markavvattningsföretag och dimensionera upp vid behov. En försämring av jordbruksmarkens avvattning på Farsta 1:2 är fullständigt oacceptabelt.

I dagvattenutredningen togs inte det stora skogsområdet med på fastigheten Håknäs 12:1 som rinner mot Moraån. Nedströms i denna avrinning är det redan problem i dagsläget vid stora vattenflöden och med mer hårdgjorda ytor skulle problemen öka. Det är kommunens mark även nedströms och om det behöver dimensioneras upp rör för att klara detta. Det vore bra om det fanns en utredning även om denna plats.

Även genom åkermarken på Överjärna-Tuna 1:2 rinner det mycket vatten från skogen, rören i åkermarken klarar i dagsläget inte mer vatten eller större flöden.

I övrigt är medborgare positiva för de våtmarker som föreslås inom planprogrammet.

Kommentar:

I kommande detaljplaneprovning när det finns konkreta förslag till ny bebyggelse kommer dagvattenutredning revideras och inkomna synpunkter gällande dagvattenhantering arbetas in.

Konsekvenser gällande bostäder och infrastruktur

Ett industriområde kommer kräva nya bostäder och flera invånare, nya vägar, mer el, vatten, rening av avlopp.

Kommentar:

Södertälje kommun har höga ambitioner gällande planering av nya bostäder. Målsättningen är att 20 000 nya bostäder planeras fram till 2036. I takt med utbyggnaden av nya bostäder planeras investeringar för utbyggnaden av nödvändig infrastruktur och service. I Järna planeras nya bostäder inom och utanför tätorten samt flera planbesked finns för att starta detaljplanarbeten.

I kommande detaljplaneprovning när det finns mer detaljerat förslag på utbyggnaden av verksamhetsområdet kommer konsekvenser av nya verksamhetsområdet studeras gällande infrastruktur, service och bostäder mer ingående.

Olägenheter gällande buller

Det nya verksamhetsområdet kommer påverka Järna avsevärt bl.a. i form av buller. Skapa bullerplank för människor och djur är någonting som medborgare önskar.

Kommentar:

I kommande detaljplaneprovning när det finns konkreta förslag till ny bebyggelse kommer bullerutredning tas fram för att studera omgivningspåverkan.

Ökad trafik och infarten till verksamhetsområdet

Medborgare påpekar att det nya verksamhetsområdet kommer leda till ökad lastbilstrafik, framförallt på Rönnvägen som är redan belastad av tung trafik. Av denna anledning anser många medborgare att infarten till verksamhetsområdet skulle ligga närmare Södertälje, i norra delen av planprogram Södertuna. Om det inte är möjligt behöver en genomtänkt lösning ordnas för Trafikplats Järna.

Det finns positiva synpunkter bland medborgare gällande anslutning av verksamhetsområdet till järnvägen och motorvägen.

Kommentar:

I kommande detaljplanprövning avser Samhällsbyggnadskontoret att göra en trafikutredning för hela området, med trafikallstring och flödesfördelning för att studera påverkan på befintligt vägnät.

Gällande en ny infart till Södertuna från E4:an i norra delen av planprogramområdet avser Trafikverket att framkomligheten och trafiksäkerheten utmed E4:an behöver värnas eftersom det är av nationellt och internationellt intresse. Då E4:an är riksintresse för kommunikationer ska anläggningen skyddas från åtgärder som påtagligt kan försvåra nyttjandet av anläggningen.

Visuell påverkan och siktlinjer

En del av medborgare är tveksamma till ifall den gröna ridån längs med motorvägen E4:an kommer skymma verksamheter. Det gröna stråket behöver vara tillräcklig bred för att göra någon skillnad. Mellan motorvägen och byggnader ska finnas natur för att bevara landskapsbilden. Även från Rönnvägen anses verksamhetsområdet vara synligt och därmed behövs en ytterligare grön ridå till verksamheter som föreslås i södra delen.

Kommentar:

Planprogramförslaget revideras så att jordbruksmark och stora delar av naturmark på kommunens fastigheter ska bibehålls. Ett mycket mindre område jämfört med samrådsförslaget planeras utredas vidare för verksamheter på kommunens mark som ligger i centrala delen av planprogrammet mellan E4:an och Ostlänken.

Med den nya avgränsningen av verksamhetsmark kommer sannolikt visuella påverkan närmast Järna vara minimal. Den visuella påverkan på Järna slätten och andra kulturmiljökänsliga områden kommer att studeras i kommande detaljplanprövning.

Hållbarhet och innovation

Om Södertuna planeras vara ett klimat- och miljösmart logistiknav som gynnar lokal ekonomi och utveckling, skapa plats för arbete och rekreation och att Södertuna är en port till hållbara Södertälje förordar medborgare att hänsyn tas till de planetära gränserna så som framtagits av Stockholm resilience center. Det uppmanas till ett nära samarbete med KTH och lokala aktörer för att ge en plats för riktigt innovativa gröna lösningar samt att skapa ett besöksmål för en lång tid framåt.

Skapa innovativa lösningar för att bevara berg och natur. Bygga i nya material, ej betong, utan cirkulärt tänk inom planetens gränser. Företag som etablerar sig i verksamhetsområdet ska bidra till att skapa ett hållbart och genomtänkt logistikområde.

Kommentar:

Inför kommande arbete med detaljplaner avser SKB (samhällsbyggnadskontoret) starta ett samarbetsforum med olika aktörer för att arbeta med hållbarhetsfrågor i planerings- och genomförandeskedan.

Informationsspridning

Medborgare anser att informationsspridning gällande projekt som detta behöver vara bättre. Våldigt få som vetat om det och anser att detta är anmärkningsvärt. Medborgare påpekar att alla inte är digitala och det vore rimligt att kommunen skulle skickat ut ett informationsblad till alla hushåll inför en sådan stor förändring för att ge en chans till alla att få veta och tycka till om projektet.

Kommentar:

Information om projektet fanns på kommunens hemsida sedan nämnden tog beslut om att starta arbete för utredning av ett område mellan E4:an och Västra stambanan för verksamheter i mars 2018. I samband med dialogmöten på våren 2019 för strukturplan Östra Järna samlades synpunkter även för Södertunas verksamhetsområde som från början ingick i strukturplanen. Inbjudan till dialogmöten skickades till alla hushåll i Järna. Projektet har även uppmärksammats i media vid flera tillfällen.

Inflytande av medborgare

Det finns synpunkter och frågor gällande medborgarinflytande på projektet. Det anses vara bestämt och styrt av andra krafter än Järnabornas önskemål och behov. Medborgare undrar om vilket inflytande boende i Järna har.

Kommentar:

Efter att planprogramarbetet färdigställts planeras detaljplanarbete påbörjas. Vid detaljplanesamråd redovisar kommunen planförslaget och relevant underlag med syfte att samla in information och synpunkter som berör de framtida detaljplanerna. Efter genomfört samråd kan förslaget justeras utifrån de synpunkter som har kommit in. Innan planförslaget kan antas ska det vara tillgängligt för granskning, då ges berörda myndigheter, sakägare och andra berörda ytterligare en möjlighet att yttra sig över det reviderade planförslaget. Efter granskningen kan förslaget till detaljplanen justeras. Detaljplanen antas genom ett politiskt beslut. När detaljplanen har antagits underrättas länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, berörda kommuner samt de som har senast under granskningstiden lämnat in synpunkter som inte har blivit tillgodosedda. Om inget överklagande inkommit inom tre veckor efter att beslutet om antagande har tillkännagetts på kommunens anslagstavla vinner detaljplanen laga kraft.

Namninsamling

En namninsamling som heter ”Stoppa bygget av industriområde i Södertunaskogen Järna” finns att hämta från länken

https://www.skrivunder.com/stoppa_bygget_av_industriomrade_i_sodra_delen_av_sodertuna .

Namninsamlingen resulterade i underskrifter från 1057 personer och vissa har skrivit motiveringar till varför de signerat listan. Cirka 420 av de som signerat kommer från Södertälje men det finns även underskrifter från andra delar av Sverige och Europa.

Förklaringen till namninsamlingen lyder:

”Södertuna skog ligger i direkt anslutning till Järna och det är här vi kan njuta av den orörda naturen. Skogen är otroligt värdefull för så många människor i Järna och framförallt för alla djur och växter som bor här. Den är magiskt vacker med sitt unika växt- och djurliv och med en uppsjö av fornyfynd speciellt i den södra, kommunägda delen. Området borde snarare bli ett naturreservat än ett industriområde. Den är fylld av kullar och dalar, våtmarker och lavar, svampar och tystnad (om man sitter bakom en kulle som blockerar motorvägens bullermatta). Alla djuren som lever där kommer att förlora sina boplatser för att vi återigen sätter människan före resten av naturen.

Det är år 2022 och denna sortens exploaterande måste få ett slut snart!

Järna är känt i hela världen för att vara en plats där vi värnar om jorden och agerar långsiktigt hållbart. Ett sånt här megastort industriområde skulle inte bara förändra och förstöra Järna för alltid, utan även förstöra vårt goda rykte för all framtid. Något som vi som medborgare och våra lokala företag verkligen är stolta över och värnar om och är anledningen till att vi bor och verkar här.

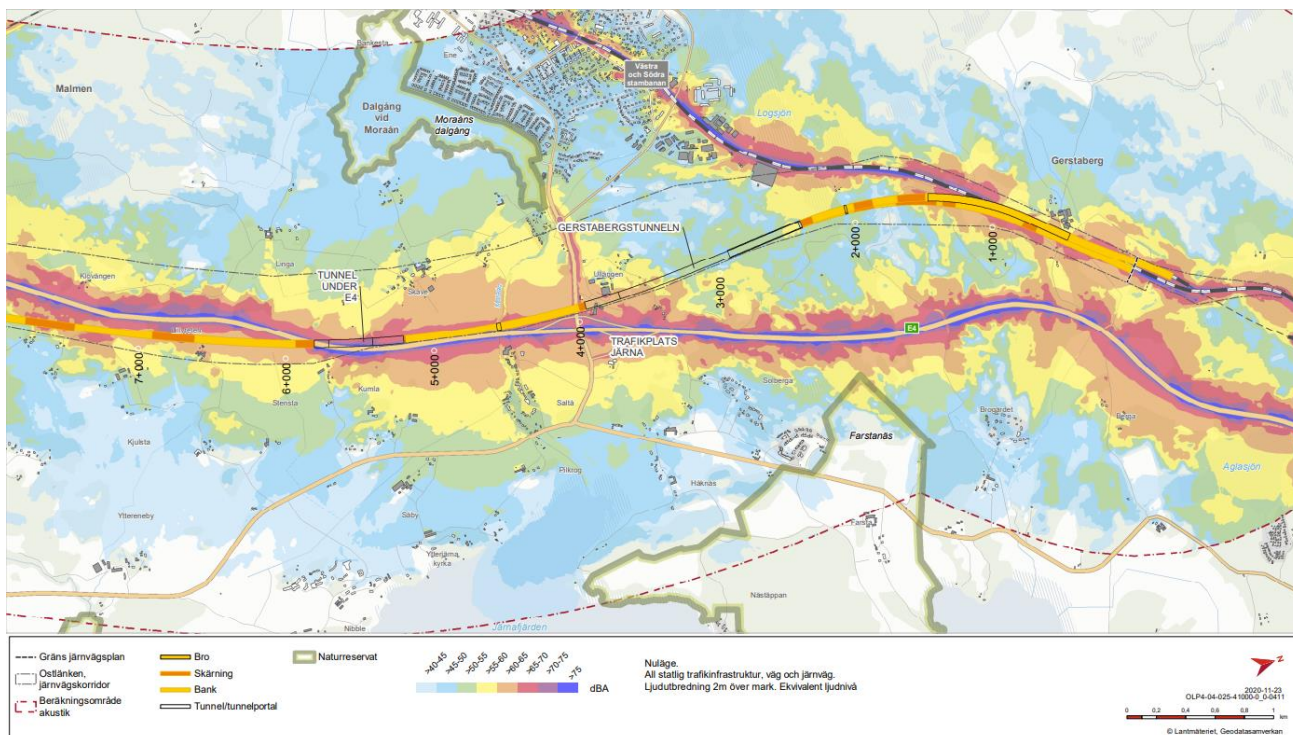
- Vårt förslag är att bygga - men endast i den norra delen, dvs den privata marken (Bild 1 o 2 visar gränsen) - men med en avsevärd högre miljöhänsyn än planen visar idag.
- Vårt förslag är att göra hela södra delen av Södertunaskogen, som ägs av kommunen, dvs oss medborgare, till naturreservat.
- Vårt förslag är att sätta upp bullerplank utmed motorvägen så att Södertunaskogen återfår sin tystnad.”

Kommentar:

Planprogramförslaget revideras så att jordbruksmark och stora delar av naturmark på kommunens fastigheter ska bibehålls. Endast ett område som ligger i centrala delen av planprogrammet mellan E4:an och Ostlänken på kommunens fastighet planeras utredas vidare för verksamheter. Det området bedöms inte ha höga naturvärden. Med den nya avgränsningen av verksamhetsmark möjliggörs ett mycket bredare ekologiskt samband i sydöstlig riktning för spridning av växter och djur.

För att området ska bli ett naturreservat eller ett friluftsområde behöver ljudnivåer vara låga för att ge den kvalitet som kommer eftersökas. Utgångspunkt för olägenhetsbedömning i friluftsområden enligt Naturvårdsverkets rekommendationer är att ljudnivåer ska ligga mellan 35 och 40 dBA beroende veckodag och tid. Stora delar av planprogramområdet är påverkat av buller från Västra stambanan, motorvägen E4:an och Väg 57. Trafikverkets bullerkarta för Järnvägsplan Ostlänken visar att södra delen av planprogramområdet har bullernivåer mellan 40 och 70 dBA. Det krävs stora investeringar för hantering av buller för att naturreservatet ska bli av bra kvalitet och uppfylla Naturvårdsverkets rekommendationer.

Naturreservatsbildning kräver vidareutredning och framtagande av mer underlag, därför stora delar av naturområde på kommunens mark markeras på kartan som ”eventuellt möjligt framtida naturreservat”. Även avgränsningen av naturreservatet behöver utredas vidare.

Kartbild visar bullerkarta för nuläge med all statlig infrastruktur, väg och järnväg. Bilaga 2 PM avseende buller, stömljud och vibrationer med underbilagor. Trafikverket, (2021-07-06).

Sammanfattning av ändringar

Samhällsbyggnadskontoret har vägt inkommande yttranden och anpassar förslaget med hänsyn till dessa. Följande ändringar föreslås i planförslagets kartmaterial och tillhörande beskrivning:

- ✓ Föreslagen verksamhetsmark och ett centrumområde i södra delen av planprogrammet revideras för att bevara jordbruksmark och områden med höga naturvärden.
- ✓ Marken för verksamheter, centrum/service och kombiterminal markeras på kartan som utredningsområde för att förtydliga att dessa områden kommer att studeras vidare i kommande detaljplaneskede.
- ✓ Föreslaget naturreservat markeras på kartan som "eventuellt möjligt framtida naturreservat".
- ✓ Vägstrukturen korrigeras för att passa bättre till utredningsområden för verksamhetsmark.
- ✓ Planprogramkarta kompletteras med kända fornlämningsområden.
- ✓ Programhandlingen förtydligas under rubriken för "Dagvatten" att i kommande detaljplaneprovning hanteras frågan om markföroreningar där även gränsvärdena för miljö kvalitetsnormerna för vatten ska beaktas.
- ✓ Programhandlingen uppdateras avseende revideringen av riksintresse för kulturmiljö under rubriken "Riksintresse för kulturmiljön" och kompletteras med en beskrivning av kända kulturmiljöer i anslutning till programområdet under rubriken "Landskapsanalys".
- ✓ Planprogramhandlingen revideras gällande farliga verksamheter/Sevesoverksamheter i Kapitel "Hälsa och säkerhet".
- ✓ Planprogramhandlingen kompletteras under kapitel 2.5 "Hälsa och säkerhet" med en beskrivning av trafiksäkerhetsrisker gällande annonsering som vänder sig till trafikanter längs E4:an. Synpunkten beaktas i kommande detaljplaneprovning.
- ✓ Programhandlingen justeras gällande vattenförekomst under rubriken "Hydrologiska förhållanden".
- ✓ Programhandlingen förtydligas under rubriken för "Tillstånd och anmälan" att anmälningsplikt enligt miljöbalken även gäller för dagvattenanläggningar som tar omhand och renar dagvatten för mer än en viss eller vissa fastigheters räkning inom området för detaljplanen.
- ✓ En kartbild i kapitel 2.1 "Mark och natur" som visar naturvärden inom programområdet uppdateras för att stämma överens med resultat av Naturvärdesinventeringen (Sweco, 2020-06-04).
- ✓ I kapitel 1.3 "Tidigare ställningstagande" förtydligas Översiktsplanens och Fördjupad översiktsplans för Järna standpunkten gällande Södertuna - verksamhetsområdets utbredning är delvis förenligt med dessa styrdokument. Norra delen av planprogramområdet tillkom för utredning av verksamhetsmark på privat initiativ efter att Översiktsplanen antogs och spärrkorridoren för Ostlänken preciserades.
- ✓ Södertuna är ett stort område som kommer att byggas ut över en lång tidshorisont. Förslag på etappindelning är inte beslutat eftersom det finns många osäkerheter som är kopplade till Ostlänken och därmed föreslås etappindelningen att tas bort från programhandlingen. Samordning med Trafikverket kommer att ske för vidareplanering av verksamhetsområdet.

- ✓ Under rubriken ”Framtida utredningar” kompletteras listan med följande utredningar - fornlämningar, påverkan på Trafikverkets anläggningar och utredning om eventuell kombiterminal.
- ✓ Avsnittet om ”Teknisk försörjning” revideras gällande el- och VA- ledningar utifrån synpunkter från Telge Nät.
- ✓ En kartbild som visar tidigt förslag på bebyggelsestruktur revideras utifrån justeringar i planprogramkartan.
- ✓ Beskrivning av grön- och gatustruktur revideras utifrån ändringar i programkartan.
- ✓ Programhandlingen kompletteras med en skrift om bebyggelsefri zon på 30 meter till Trafikverkets järnvägsspår.

Synpunkter som kommer att hanteras i vidare detaljplanprövning är:

- ✓ Geotekniska risker och sulfidberg samt risker som är kopplade till transport av farligt gods.
- ✓ Trafikanalys, påverkan på Trafikverkets anläggningar och möjlighet till kollektivtrafik i verksamhetsområdet.
- ✓ Utredning om eventuell kombiterminal.
- ✓ Bullerpåverkan och luftföroreningar.
- ✓ Dagvattenhantering och påverkan på markavvattningsföretag.
- ✓ Påverkan på fornlämningar, landskapsbild och omgivningen.
- ✓ Påverkan på service, infrastruktur och behov av nya bostäder.
- ✓ Utredning om avgränsning av eventuellt naturreservatet.
- ✓ Artskydd och biotopskydd.
- ✓ Fördjupning av gestaltungsprinciper.
- ✓ Fördjupning av hållbarhet och innovationer.

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET
Planenheten

Christina Svartsjö
Tf. Planchef

Olga Hanelis
Planarkitekt